Kış Yolculuğu

Amélie Nothomb

Dünya Edebiyatı / Roman

DK

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN
YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Özel İsimler Sözlüğü
Dişi Şeytan
Kameraya Gülümse
Açlığın Biyografisi
Ne Âdem Ne Havva
Sınır Tanımayan Cesetler
Yağmuru Seven Çocuk

KIŞ YOLCULUĞU

Orijinal adı: Le Voyage d'hiver
© Editions Albin Michel-Paris 2009
Yazan: Amelie Nothomb
Fransızca aslından çeviren: Mahmut Özışık

Türkçe yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
1. baskı / Ekim 2012 / ISBN 978-605-09-1114-5
Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gençer
Baskı: Mega Basım, Baha İş Merkezi. A Blok
Haramidere / Avcılar - **İSTANBUL**
Tel. (212) 422 44 45
Sertifika no: 12026

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Kış Yolculuğu

Amélie Nothomb

Çeviren: Mahmut Özışık

DK DOĞAN KİTAP

Havaalanlarında kontrolden geçerken herkes gibi sinirleniyorum. Şu meşhur bip sesinin çıkmadığına hiç rastlamadım. Bunun hemen ardından büyük şenliğe katılma hakkına sahip oluyorum ve erkek elleri beni baştan aşağı yokluyor. Bir gün kendimi tutamayarak onlara "Gerçekten de benim uçağı havada infilak ettirebileceğimi düşünüyor musunuz?" deme gafletinde bulundum.

Kötü fikirdi. Beni soyunmaya zorladılar. Bu adamlarda hiç mizah duygusu yok.

Bugün de kontrolden geçmekteyim ve sinirleniyorum. Şu meşhur bip sesinden kurtulamayacağım ve erkek elleri beni baştan aşağı yoklayacak.

Oysa 13.30 uçağını gerçekten infilak ettireceğim.

Orly Havaalanı yerine, Roissy Charles de Gaulle Havaalanı'nı tercih ettim. Bunun için çok iyi nedenlerim vardı: Roissy Havaalanı çok daha hoş ve güzel; daha uzak ve muhtelif yönlere uçuşları var; *free-shop*'ları çok daha avantajlı. Ama esas neden, Orly'deki tuvaletlerde kadın görevlilerin olması.

Sorun onlara bahşiş vermekte değil. Ceplerin birinde birkaç kuruş mutlaka bulunur. Benim tahammül edemediğim, arkamda bıraktığım izleri temizleyecek olan kişiyle karşılaşmak. Bu ikimiz için de aşağılayıcı. Kibar biri olduğumu söylersem, abartmış olmam sanırım.

Oysa bugün tuvaletleri sıkça ziyaret edebilirim. Ilk defa bir uçağı havada infilak ettirmeye hazırlanıyorum. Bu aynı zamanda sonuncusu, çünkü içinde ben de olacağım. Lehime olabilecek çözümler üzerinde çok düşündüysem de bir çaresini bulamadım. Sıradan biri için bu tür bir davranış ister istemez intihar demektir. Veya bir suç örgütünün mensubu olmak gerekir ki, bu hiç bana göre bir şey değil.

Işbirlikçi bir ruha sahip değilim. Ekip çalışmasına da uygun değilim. Insanoğluna karşı bir düşmanlığım yok, dostluğa ve aşka pekâlâ meylim var, ancak bir eylem tek başına yapılır diye düşünüyorum. Ayağınıza dola-

nacak biriyle büyük işleri nasıl başarabilirsiniz? Öyle durumlar vardır ki, insan sadece kendine güvenmelidir.

Randevuya ancak vaktinden çok önce gelindiğinde dakiklikten söz edilebilir. Ben bu türdenim; gecikmekten o denli korkarım ki, her zaman çok önceden gideceğim yerde olurum.

Bugün kendi rekorumu katbekat aştım: Kayıt kontuarına vardığımda saat 8.30'du. Kontuardaki genç kız bana bir önceki uçakta yer vermeyi teklif etti. Reddettim.

Bu not defterini ve kalemi yanıma aldığımdan beş saatlik bir bekleme fazla sayılmaz. Ben ki kırk yaşına kadar yazmanın onursuzluğundan kaçınmayı başarmıştım, şimdi suç eyleminin yazma gereksinimi doğurduğunu fark ediyorum. Nasıl olsa çiziktirdiklerim benimle beraber patlamada yok olacağından bu çok önemli sayılmaz. Yazdıklarımı, hiç önemsemiyormuş gibi davranarak bir editöre sunma zorunluluğum olmayacak.

Arama esnasında bip sesi çıktı. İlk defa buna güldüm. Her zaman olduğu gibi erkek elleri beni baştan aşağı yokladı. Yüzümdeki gülümseme onlara süpheli geldi, ben de gıdıklandığımı söyledim. Çantamın içini didik didik ettiklerinde gülmemek için yanaklarımın içini ısırdım. Suçu işleyecek suç aleti henüz bende değildi. Daha sonra bir *free-shop*'tan gerekli malzemeyi satın aldım.

Şimdi saat 9.30. Bu garip gereksinimi karşılamak, yani okunmayacak bir şeyler yazmak için önümde dört saat var. Ölüm esnasında hayatınız bir saniyede gözünüzün önünden geçermiş. Yakında bunun gerçek olup olmadığını göreceğim. Bu olasılık çok hoşuma gidiyor,

her ne olursa olsun hayat hikâyemin *best-of*'unu kaçırmak istemezdim. Yazmamın nedeni belki de sahne seçimini yapacak olan montajcıya hayatımın en güzel anlarını hatırlatmak ve benim için daha az önemli olanları es geçmesini önermektir.

Ya da bunun nedeni, şimşek hızındaki o görüntülerin olmamasından korkmamdır. Belki bu bir palavradır ve insan hiçbir şey görmeden bir aptal gibi ölüyordur. Yaşamı özetleyici trans hali olmadan ölmek beni üzer. Önlem olarak, bu klibi yazıyla kendim yapmayı deneyeceğim.

Bu bana on dört yaşındaki yeğenim Alicia'yı hatırlatıyor. Bu çocuk doğduğundan beri MTV'nin önünden kalkmadı. Bir gün ona, şayet ölürse Take That'le başlayıp Coldplay'le bitecek bir video klipten başka hiçbir şey göremeyeceğini söyledim. Gülümsedi. Annesi ona neden saldırganca davrandığımı sordu. Henüz yetişkin olmamış bir kızla dalga geçmek ona saldırganca davranmak anlamına geliyorsa, yengemin Boeing 747 işindeki rolümü öğrenince neler söyleyeceğini tahmin bile edemiyorum.

Saldırılar, sadece hakkında konuşulmak ve küresel ölçekte dedikodu mekanizması olan medyaya konu olmak için var. Bir uçak zevk için kaçırılmaz, manşetlere çıkmak için kaçırılır. Basını yok edin, tüm teröristler işsiz kalır. Ama bu da hemen yarın olacak bir şey değil.

Kaçınılmaz gecikmeleri göz önünde bulundurursak 14.00'te veya en geç 14.30'da CNN, AFP gibi ajanslarda olacağımı sanıyorum. Yengemin akşam sekiz haberlerindeki hali: "Erkek kardeşinin bir hasta olduğunu sana kaç defa söylemiştim!" Ve Alicia benim sayemde hayatında ilk defa MTV'den başka bir kanala bakacak. Yine de bana bozulacaklar.

Sahneyi şimdiden kafamda canlandırmam saçma değil, çünkü sebep olduğum nefretin hazzına varmak için orada olamayacağım. Ölümden sonra gelecek bir şöhreti hayattayken tadabilmek için, bunu yazıyla canlandırmaktan daha iyisi yok.

Annem ile babamın tepkileri: "İkinci oğlumun özel biri olduğunun hep farkındaydım. Bunu benden almış olmalı" diyecek babam. Bu arada annem kaderimi önceden çizen, aslına uygun anılar icat edecek: "Henüz sekiz yaşındayken legolardan uçak yapar, sonra onları minyatür çiftliğinin üzerine atardı."

Kız kardeşime gelince, gerçek anılardan şefkatle söz edecek ama bunların olayla ilgisini anlamak mümkün olmayacak: "Elindeki şekerlemeleri yemeden önce onlara uzun uzun bakardı."

Erkek kardeşim karısından fırsat bulup konuşabilirse, bunun ismimle ilgisi olduğunu öne sürecek. Ve bu tespit aslında temelsiz değil.

Daha annemin karnındayken, kız olacağıma güvenerek bana Zoé adını yakıştırmışlar. "Çok güzel bir isim, yaşam anlamına geliyor!" diye ilan etmişler. Doğacak kız kardeşini daha şimdiden seven Chloé'ye "Senin isminle de uyumlu" diyorlarmış. Büyük oğulları Éric'in ciddiyetine o kadar doymuşlar ki, ikinci bir oğlan onlara gereksiz geliyormuş. Zoé, tatlıların tatlısı Chloé'nin, olsa olsa bir kopyası olabilirmiş, daha minik olanı.

Bacaklarımın arasında onları yalanlayan bir organla doğmuşum. İyi niyetle bunu kabullenmeleri güç olmamış. Ama Zoé ismine o denli takılmışlar ki, ona benzer bir erkek ismi bulabilmek için ellerinden geleni artlarına koymamışlar. Eski bir ansiklopediden Zoïle adını bulmuşlar ve ne anlama geldiğini bile araştırmadan,

beni türünün tek örneği olmaya mahkûm edecek bu ismi vermişler bana.

Robert Özel İsimler Sözlüğü'nde Zoïle'e ayrılan altı satırı ezberlemiştim: "Zoïle (eski Yunancada Zoilos). Yunan filozof (Amphipolis veya Efes, IV. Yüzyıl). Homeros aleyhinde yazdığı ateşli ve ciddiye alınmayan eleştirisiyle bilinir. Lakabı "Homeromastiks"tir (Homeros'un Başının Belası). Homeros'un yapıtlarındaki çelişki ve saçmalıkları ortaya koymaya çalıştığı eserine bu adı verdiği söylenir."

Zoïle isminin konuşma diline yerleştiği de görülüyor. Goethe, dehasının bilincinde olarak kendisini aşağılayan eleştirmenleri Zoiloi diye nitcliyordu.

Bir filoloji ansiklopedisinde, Zoïle'in *Odysseia* hakkında yazdıklarına sinirlenen bir grup insan tarafından öldüresiye taşlandığını bile okudum. Edebi bir eserin hayranlarının, tahammül edilmez eleştirmeni öldürmekten çekinmedikleri kahramanlık çağı.

Kısacası Zoïle iğrenç ve gülünç bir herifti. Bu da kimsenin çocuğuna bu tuhaf tınılı ismi koymamasından anlaşılıyor. Elbette annemle babam hariç.

Bu uğursuz isim benzerliğini on iki yaşındayken keşfedip de babama hesap sormaya gittiğimde "Bunu artık kimse bilmiyor" diyerek işin içinden sıyrılmaya çalıştı. Annem daha baskın çıktı:

"Bu hikâyelere kulak asma."

"Anne sözlükte var."

"Sözlüklerdeki her şeye inansaydık..."

"Inanmak gerek" dedim Büyük Üstat tonuyla.

Bu sefer daha kurnaz ve musibet bir gerekçe getirdi:

"Kabul et, o kadar da haksız değil, *İlyada*'da öyle gereksiz uzatmalar var ki."

14

İlyada'yı okumadığını itiraf ettirmek imkânsızdı.

Bana ille de bir sofistin adı verilecekse, zekâlarına hâlâ saygı duyulan Gorgias, Protagoras veya Zenon adlarına hiçbir itirazım olmazdı. Ama içlerindeki en aptal ve en bayağısının adı asil bir gelecek vaat etmiyordu.

On beş yaşındayken bu olayın üzerine gitmeye ve kaderimi değiştirmeye karar verdim: Homeros'u yeniden çevirecektim.

Kasım ayında bir haftalık bir tatil vardı. Annemlerin, ormanın derinliklerinde dinlenmek için gittiğimiz gösterişsiz bir kulübesi vardı. Anahtarlarını istedim.

"Orada tek başına ne yapacaksın?" diye sordu babam.

"*İlyada* ve *Odysseia*'yı çevireceğim."

"Zaten çok iyi çevirileri var."

"Biliyorum. Ama bir kitabı kendin çevirirsen, kitapla senin aranda okumanın ötesinde, çok daha güçlü bir bağ oluşur."

"Niyetin, şu meşhur adaşını bozuntuya mı uğratmak?"

"Bunu bilmiyorum. Bir karara varmadan önce bu eseri iyice anlamalıyım."

Köye kadar trenle, oradan da eve yaya gittim. Yaklaşık on kilometre yürüdüm. Sırt çantamdaki eski bir sözlük ile meşhur iki kitabın ağırlığını hissettikçe heyecanlanıyordum.

Cuma akşamı geç vakit eve vardım. Kulübenin içi buz gibiydi. Şömineyi yaktım ve üzerime battaniyeler örterek şöminenin yanındaki koltuğa büzüldüm. Soğuk beni öyle uyuşturdu ki uyuyakalmışım.

Sabah erken bir vakitte şaşkın bir halde uyandım. Korlar karanlıkta kıpkızıl parlıyordu. Beni bekleyen şeyi düşününce büyük bir coşku hissettim. On beş yaşındaydım ve önümde tamamen bana ait dokuz günlük mutlak bir yalnızlık vardı; var gücümle tarihin en saygın eserine dalacaktım. Şömineye bir odun ilave ettim ve kendime bir kahve hazırladım. Ateşin yanına küçük bir masa çekerek kitapları ve sözlüğü üzerine koydum. Boş bir defter alarak Akhilleus'un öfkesine kaptırdım kendimi.

Bu anların coşkusunu hissetmek için kafamı arada bir kitaptan kaldırıyordum. "Yaşadığın bu önemli şeyin farkına var" diyordum kendi kendime. Ve sürekli farkına varıyordum. Günlerin geçip gitmesi coşkumu azaltmadı. Yunancanın zorluğu, birinci sınıf bir aşkın verebileceği hazzı *ad libitum*[1] yeniliyordu. Yazdığım esnada çok daha iyi çeviri yapabildiğimi sıklıkla fark ediyordum. Düşünce, bedenin bir uzantısı –ben bunu boyun, omuz ve sağ kol olarak düşünüyordum– vasıtasıyla yazıya döküldüğünden beynimi tüm bedenimle zenginleştirmeye karar verdim. Mısralardan biri anlamını benden sakladığında ayaklarım, dizlerim ve sol elimle ritim tutarak onu parçalara ayırıyordum. Sonuç çıkmıyordu. O zaman mırıldanmaya başlıyor ve sesimi yükseltiyordum. Yine sonuç çıkmıyordu. Savaşmaktan yorgun düşüyor ve tuvalete gidiyordum. Döndüğümde mısra kendi kendine çözülüyordu.

İlk seferinde gözlerim fal taşı gibi açıldı. Anlamak için çişe mi gidilmeliydi? Böylesine zorlu mısraları çevirebilmek için kaç litre su içmeliydim? Daha sonra işe-

1. Lat.: İstendiği kadar, arzu edildiği zaman. (yay.n.)

menin bununla hiçbir ilgisi olmadığını anladım. İşe yarayan tuvalete kadar giderken attığım birkaç adımdı. Bacaklarımı yardıma çağırmıştım. Çözüme ulaşmak için onları harekete geçirmek gerekiyordu. "Yürüyor" deyimi tam da bunun için söylenmiş olmalı.

Ormanda akşama doğru yürüyüşe çıkma alışkanlığı edindim. Ağaçların iri gölgeleri ve buz gibi hava beni ferahlatıyordu; uçsuz bucaksız, düşman bir ortama meydan okuduğum sanısına kapılıyordum. Gezinirken düşünmenin, beynime gerekli gücü verdiğini hissediyordum. Eve döndüğümde boşlukları tamamlıyordum.

Dokuz gün *İlyada*'nın yarısının bile çevrilmesine yetmedi. Bununla birlikte bir zafer havası içinde şehre döndüm. Beni sonsuza kadar Homeros'a bağlayan yüce bir idil yaşamıştım.

Bunun üzerinden yirmi beş sene geçti ve itiraf etmeliyim ki tek bir mısra bile aklımda kalmamış. Ama hafızam en önemli olanı, o esrikliğin olağanüstü enerjisini hatırlıyor. Tam gaz çalışan ve kendisininki de dahil, tüm evreni davet eden bir beynin zenginliğini. On beş yaşındayken, zekâ bir daha geçmeyecek kimi kuyruklu yıldızlar gibidir ve yakalanması gereken bir yakıcılığı vardır.

Tatil dönüşünde lisedeki arkadaşlarıma neler yaşadığımı anlatmaya çalıştım. Kimse beni dinlemedi. Bu beni şaşırtmadı: İlgi çekmiyordum, hiçbir zaman ilgi çekememiştim. Karizmatik bir kişiliğim yoktu ve buna üzülmem beni kızdırıyordu. Karizma bana ne verebilirdi ki? Homeros'la beraber geçirilmiş bir tatil, bir avuç lise talebesini heyecanlandırmazdı. O zaman neden onları etkilemek istiyordum?

Ergenlik çağında ışıltıyla ilgili temel bir soru vardır: Işıkların altında mı olacağız, karanlıkta mı kalacağız? Seçebilmeyi isterdim. Ama yapamıyordum; tam olarak çözümleyemediğim bir şey beni gölgede kalmaya mahkûm ediyordu. Ve ben seçmiş olsaydım, gölge hoşuma gidebilirdi.

Diğer taraftan herkes gibiydim: Karizmatik kişilikleri seviyordum. Fred Warnus veya Steve Caravan konuştuğunda onların etkisi altına giriyordum. Bu cazibeyi açıklayamıyor ama mutlulukla boyun eğiyordum. Bu gizemin beni aştığını biliyordum.

Batı Avrupa'da uzun zamandır savaş yaşamadık. Uzun barış dönemlerindeki nesiller, Ölüm'ün hasadını suçlamak için farklı yollara başvurur. Vasatlığın kurbanları için dikilen anıta her sene çok miktarda isim ilave edilir. Bunlara şüpheyle bakmak gerekir. Mücadeleden kaçmamışlardır, kaçak değillerdir, hatta bazıları on beş yaşında Tanrısallığa erişmiştir. Bu düşünce beni aşmıyor. Ergenlik çağındaki biri cepheye gittiğinde sahnelerin en muhteşemini oluşturur. Warnus ve Caravan kutsal bir ateşle yanıyorlardı.

Warnus on sekiz yaşındayken silindi: Üniversiteye başladı ve çok geçmeden o parlak zekâ, şu veya bu hocanın köhnemiş sloganlarını yinelemekten başka bir işe yaramaz oldu. Caravan daha uzun süre dayandı: Kendini geliştirmek için New Orleans'a, caz ustalarının yanına gittiğinde çok şey vaat ediyordu. Onu dinlemiştim, tüylerim diken diken olmuştu. Otuz yaşında ona bir süpermarkette rastladım; alışveriş arabası ağzına kadar bira doluydu. Hiç utanmadan, cazdan gına geldiğini ve "nihayet gerçeklerle yüzleştiği" için mutlu olduğunu söyledi bana. "Gerçekler" derken, bira kutularını mı

kastettiğini sormaya cesaret edemedim.

Vasatlık, zafer elde etmek için illa sosyal ve mesleki yolları kullanmaz. Zaferlerini genelde üstü örtülü elde eder. Henüz on beş yaşındayken Tanrısallığa yakın iki oğlanı tercih ettiysem de, Ölüm sadece seçkinleri hedef almaz. Öyle ya da böyle hepimiz savaşa gönderiliriz ve orada yenilmenin çok yolu vardır.

Kurbanların listesi hiçbir yerde belirtilmez; oraya kimlerin kaydedildiğini bilmek kesinlikle mümkün değildir, kendi adınızın bile orada olup olmadığı belli değildir. Bununla birlikte bu cephenin varlığı inkâr edilemez. Kırk yaşında o kadar az insan ayakta kalır ki, trajik bir duyguya kapılırsınız. Kırk yaşında ister istemez mateme girilir.

Vasatlığın beni ele geçirebildiğini sanmıyorum. Bazı uyarıcı işaretler sayesinde bu konuda uyanık kalmayı başarabildim. En etkili işaretse şu: Birinin düşüşünden memnuniyet duymadıkça hâlâ aynaya bakabiliyorsunuz demektir. Başka birinin vasatlığından zevk almak, vasatlığın zirvesidir.

Tanıdıklarımın çöküşünden hâlâ ciddi anlamda acı duyabiliyorum. En son, üniversite yıllarımda çok iyi arkadaşım olan Laura'yla karşılaştım. O zamanlar okulun en güzel kızı olan Violette'i görüp görmediğini sordum. Ağzı kulaklarına vararak, Violette'in otuz kilo aldığını ve yaşlı bir cadı gibi kırış kırış olduğunu söyledi. Neşeli hali tüylerimi diken diken etti. Steve Caravan'ın kariyeri için duyduğum üzüntü karşısında öfkelenmesi ise beni iyice yıktı.

"Onu niye yargılıyorsun?"

"Onu yargılamıyorum. Sadece müziği bırakmış olmasına üzülüyorum. Bu konuda o kadar kabiliyetliydi ki."

20

"Kendini bir dâhi sanmak faturaları ödemeye yetmiyor ama."

Bu cümlede kötülükten fazlası vardı; her yanından büyük bir düşmanlık akıyordu.

"Yani senin için Steve kendini dâhi mi sanıyordu? Gerçekten öyle olabileceğini hiç düşünmedin mi?"

"Hepimiz kadar kabiliyetliydi, o kadar."

Devam etmenin bir faydası yoktu. Çokbilmişlerin nutuklarına tahammül etmek zaten hiç kolay değilken, bir de bu vaazın arkasında yatan büyük nefret keşfedildiğinde iyice tahammül edilmez oluyor.

NEFRET. Söz ağızdan çıktı. Benim müdahalemle birkaç saat içinde bir uçak havada patlayacak. Aldığım tüm önlemlere rağmen ölenlerin sayısı yüzden az olmayacak. Masum kurbanlar. Bunu alay etmek için söylemiyorum. Başkalarının duyduğu nefreti ben ne hakla ayıplayabilirim?

Ben bir terörist değilim. Bunu kendi adıma belirtmeliyim. Terörist bir hak iddiasıyla eyleme geçer. Benimse hiçbir hak iddiam yok. Nefretine bir bahane arayan o serserilerden farklı olduğum için mutsuz değilim.

Nefretten nefret ediyorum ama nefret duymaktan da kendimi alamıyorum. Bir ısırıkla kana karışan ve iliklerine kadar nüfuz eden bu zehri iyi tanıyorum. Şu sırada hazırlandığım eylem bunun en katıksız ifadesi. Bu eylem terörizm adına olsaydı nefretime ulusalcı, politik veya dini bir kılıf uydururdum. Namuslu bir canavar olduğumu söyleyebilirim: Nefretime bir neden, bir amaç veya yüce hedefler tayin etmek istemiyorum. Bir tahrip tertibatını herhangi bir gerekçeyle süslemek beni tiksindiriyor.

Troya'dan beri herkes şunun farkında: Öldürmek için öldürülür, yakmak için yakılır ve sonradan bunu meşrulaştırmakla uğraşılmaz. Kimse bunları okuyamayacağı

için kendimi onaylamaya çalışmıyorum, sadece bazı şeyleri açıklığa kavuşturmak istiyorum: İşleyeceğim suçu önceden tasarlamış olsam da bu, yüzde yüz itkisel. Nefretimin saflığını korumak, onun sönmesine izin vermemek ve unutmuş gibi yaparak çürümeye terk etmemek bana yetti.

Öldükten sonra, olmadığım biri gibi nitelenmek ve nefret ettiğim kişiler tarafından anlaşılmamış olmak beni hiç ilgilendirmiyor. Ancak kötülüğün de bir ahlakı var ve benimki uçak düştükten sonra, bir serseri, bir pislik, bir kaçık, bir rezil olacağımı söyletiyor bana; bunların hepsi olacağım, ama terörist değil. Herkes az da olsa kendini beğenir.

Yaşamıma bir anlam katmayı da istemiyorum, bir anlamı var çünkü. Yaşamın anlamını dert etmediklerini söyleyen (tabii, söyledikleri doğruysa) bir sürü insanı şaşırtmak istediğimi itiraf ediyorum. Bu insanlar, muhteşem bir gardırobun karşısında, üstlerine uygun hiçbir şey bulamadıklarına sinirlenen züppe kadınları hatırlatıyor bana. Sadece yaşamanın bile bir anlamı var. Bu gezegende yaşamanın da. Diğerlerinin arasında yaşamanın da öyle. Yaşamın bir anlamı olmadığını savunmak son derece gayriciddi. Benim durumumda, şu ana kadar yaşamımın bir amacı olmadığını söylemek doğru olurdu. Ve bundan hoşnuttum. Nesnesi olmayan bir yaşamdı. Mutlak bir biçimde yaşıyordum ve büyük bir memnuniyetle bunu devam ettirebilirdim. İşte kader beni orada yakaladı.

Kader, çatı katında bir dairedeydi. On beş seneden beri, yeni taşınan insanlara, istemeseler de enerji çözümleri sunuyorum. Bu insanları, mevcut tesisatın (yoksa döküntülerin mi demeliyim?) durumuna göre, bir

tür memuru olduğum Elektrik İdaresi'ne veya Doğalgaz İdaresi'ne yönlendiriyorum. Eğreti bile denemeyecek tesisatlarla karşılaştığımda hesaplamalar yapıyor, krediler tahsis ediyorum. Bu işi Paris'te yapıyorum ve bu şehirde yaşayabilmek için insanların nelere katlandığına defalarca şahit oldum.

Son bir mahcubiyetle, oturdukları yerin harap vaziyetinin uzun sürmeyeceğini söylüyorlar: "Henüz yeni taşındık, biliyorsunuz." Başımı sallayarak onaylıyorum. Çoğu zaman olduğu gibi hiçbir yenileme yapılmayacağının farkındayım; tek değişiklik baştaki karışıklığın bir yığın eşyayla doldurulması olacak.

Açıkçası bu işi seviyorum, zira bana olağanüstü insanlarla karşılaşma fırsatı veriyor. Bu doğru. Ama her şeyden çok, bu iş doğal merakımı besliyor. Yaşam alanlarının gerçeğini, insanların yaşamak zorunda kaldığı korkunç evleri keşfetmek hoşuma gidiyor.

Merakımda kesinlikle küçümseme yok. Kendi evimle gururlanmıyorum. Sadece bir ayrıntı olarak görülen, bir türlü dile getirilmeyen bir sırrı açığa çıkardığımın farkına varıyorum: Insanlar farelerden daha iyi şartlarda yaşamıyor. Reklamlarda, filmlerde, insanların muhteşem evlerde, zevkle döşenmiş yatak odalarında dolandıklarını görüyoruz. On beş senelik meslek yaşamımda, bu dünya ötesi muhteşem evlere taşınıldığını hiç görmedim.

Aralık ayında bir gün, Montorgueil Mahallesi'ne yeni taşınan bir kadınla randevum vardı. Kaydında, roman yazarı olduğu belirtiliyordu. Bu durum merakımı uyandırmıştı, şimdiye kadar bu işi yapan birinin evini hiç incelememiştim.

Beni bir değil, iki genç kadın karşılayınca şaşırdım. Biri büzüştüğü kanepeden kalkmadan ve genizden gelen bir sesle beni selamlayan tuhaf biriydi. Canlı ve hoş olan diğeri, beni içeri davet etti. Zarif tavırları, etrafla hiç uyuşmuyordu. Çatı katındaki dairede hiçbir ısıtma sistemi yoktu.

Buz gibi soğuktan irkilerek "Burada nasıl yaşıyorsunuz?" diye sordum.

Kanepede oturan geri zekâlının ve kendisinin üstündeki gülünç giysileri göstererek "İşte böyle" dedi.

İki genç kadının üzerinde on beş kadar yün kazak, bir o kadar palto, boyunlarında atkılar, kafalarında da şapkalar vardı. Engelli olanı, Yeti'nin adeta canlı timsaliydi. Hoş olanıysa, bu giysiler içinde bile zarafetinden bir şey kaybetmemişti. Bir an için bunlar bir çift mi diye düşündüm. İçimden geçen soruya cevap vermek istermiş gibi, yaratık, salyalarıyla küçük baloncuklar çıkarmaya başladı. Hayır, birlikte olmalarına imkân yoktu. Bu beni rahatlattı.

"Ve buna dayanıyorsunuz" diye aptalca bir karşılık verdim.

"Başka çaremiz yok" dedi.

Geri zekâlının, kendi türünden olanlar gibi yaşı belli değildi. Sevimli ve hoş olanı ise yirmi beş-otuz yaşları arasında olmalıydı. Kaydımda "A. Malèze" yazılmıştı.

A: Agathe? Anna? Aurelia? Audrey?

Ona bunu sormaya yetkim yoktu. Odaları gözden geçirdim ve tuvaletteki suyun nasıl olup da donmadığını anlayamadım. Dairedeki sıcaklık on derece civarındaydı. Şüphesiz bu soğuk sayılırdı ama içerdeki havanın sıfır derece gibi hissedilmesinin nedeni ne olabilirdi? Tamamı nerdeyse tamamen cam kaplı olan tavana baktım. İzolasyon felaketti, kesintisiz cereyan kemikleri bile donduracak cinstendi. Hesaplarıma göre, tadilat masrafları birkaç yüz bin avroyu bulacaktı. Daha da kötüsü, çatıyı tamamen kaldırmak gerektiğinden, yaza kadar hiçbir işe başlanamazdı. Bunu ona söyledim. Kırıldı gülmekten.

"Bu miktarın tek kuruşu bile bende yok. Bu daireyi satın alabilmek için elimizdekilerin tümünü harcadık."

"Biz": Kardeş olmalıydılar.

"Ama borç alabilir ve bu zaman zarfında bir müddet için bir akrabalarınızın yanında oturabilirsiniz."

"Hiç akrabamız yok."

Bu durum insanın içini acıtıyordu. Biri akıl hastanesinde olması gereken, iki cesur yetim.

"Kışı böyle geçiremezsiniz ama" diye söylendim.

"Bunu yapmak zorundayız. Başka çaremiz yok."

"Barınabileceğiniz bir yurt bulabilirim."

"Söz konusu bile olamaz! Aslında hiçbir şeyden yakındığımız yok. Buraya gelip inceleme yapmayı ısrarla siz istediniz."

Bu savunmacı tavır yüreğimi burktu.

"Ya gece? Gece nasıl uyuyabiliyorsunuz?"

"Sıcak su torbaları hazırlıyorum ve yorganın altında birbirimize sarılıyoruz."

Geri zekâlının varlık amacını daha iyi anlamaya başlamıştım: Sıcak tutuyordu. Mesleğim nedeniyle çok iyi bildiğim, yüce bir faziletti bu.

Matmazelin gururu hoşuma gidiyordu. Her şeyi göze aldım:

"Sizlere bir aracılık veya bir yardım teklif etmeden buradan çıkıp gidemem."

"Ne teklif ediyorsunuz?"

"Size bedavaya elektrikli ısıtıcılar temin edebilirim."

"O ısıtıcılardan kaynaklanacak elektrik faturalarını ödeyemeyiz."

"Elektrik İdaresi bu sorunla ilgili çözüm yollarını düşündü."

"Biz ihtiyaçlarımızı gidermek için dilenenlerden değiliz."

"Duruşunuz çok onurlu. Ama her şeye rağmen kronik bronşit var ve zatürreeye dönüşebilir. Son günlerde buna çok sık rastlanıyor."

Düşmanca bir tavır almaya başlıyordu. Gitmeye zorlandığımı anladım. Israrlarım sonucunda tek elde ettiğim, çatının plastikle kaplanabilmesi için bir randevu alabilmek oldu.

"Çirkin görünecek" dedi.

Bir uzlaşma umuduyla gülümsedim.

"Ama bu geçici."

Sormamak için kendimi zor tuttuğum soruyu gelecek seferki buluşmaya bıraktım.

Dışarı çıktığımda A. Malèze adlı bir yazarın kitabını ara-

28

mak üzere Halles'deki kitapçıya koştum. Alienor Malèze'in *Kurusıkı Kurşunlar* adlı kitabı çıktı karşıma. Alienor: Bu o denli güzel bir isimdi ki olduğum yerde kalakaldım.

Bu romanı okuduktan sonra, bu kurusıkı kurşunların neden gerçek kurşunlardan daha az zararsız olabileceklerini kaygıyla düşündüm. Bu romanı sevip sevmediğim konusunda veya buna bir cevap vermekte kararsızdım. Aynı şekilde, gözlerimin arasına saplanacak zehirli küçük bir oku mu ya da yaralı bacağımla köpekbalıklarının arasında yüzmeyi mi tercih ederdim, bir şey söyleyemem.

Müspet noktalara yoğunlaştım. Bu kitabı bitirdiğimde büyük bir ferahlık duymuştum örneğin. Şüphesiz kitabı güç okumuştum ama bu edebi nedenlerden kaynaklanmıyordu. Diğer taraftan, kapakta yazarın büyük boy bir fotoğrafını görmek artık nerdeyse kaçınılmaz olmuşken, burada yazarın fotoğrafının olmamasını takdir ediyordum. Matmazel Malèze'in tanımış olduğum çekici yüzü sayesinde kitabın satışının arttığı ileri sürülemeyeceği için bu ayrıntı beni ayrıca mutlu etti.

Tanıtma notunda yazarın yaşından söz edilmediği gibi, kuşağının gelecek vaat eden yeteneklerinden biri olduğu da söylenmiyordu. Tüm bunların sonunda bu kitabın birtakım nitelikleri olduğuna hükmedebilirdim.

"Yazarın diğer kitapları" sayfasından bu romanın ilk olmadığını öğrendim. Öncesinde dört romanı daha ya-

yımlanmıştı: *Anestezi Olmadan, Doğal Ortamda, Soygunlar, Son Safha.* Sınavdan galip çıktığını sanan ama gönlündeki kadının, bunun gibi dört sınav daha dayattığını keşfeden bir şövalyenin umutsuzluğuna kapıldım.

Mahallemdeki kitapçıya sipariş verdim ve heyecanla gelecek randevuyu bekledim. Kitabı ona imzalatmaya götürecek miydim? Bu iyi bir fikir miydi? Ben yazar olsaydım, bana böyle davranılması hoşuma gider miydi? Acaba bunu gereksiz bir hareket, bir laubalilik, özel hayatına müdahale olarak mı değerlendirirdi? İçinde bulunduğum zaten çok kısıtlı sosyal alanı giderek daha fazla işgal eden bu adabımuaşeret soruları saçımı başımı yolduracak cinstendi.

Randevu günü geldiğinde hiçbir plan yapmadan *Kurusıkı Kurşunlar*'ı sırt çantama yerleştirdim. Alienor... Bu isme karşı öylesine duyarlı bir hale gelmiştim ki kulaklarımda kristal gibi çınlıyordu. Ama ona bu isimle hitap etmemeliydim; oysa tam da güzel bir şey dinlemeye ihtiyaç duyulduğunda, Debussy çalan arpçıya teşekkür etmemek kadar zor geliyordu bana bu.

Alienor beni öyle bir nezaketle karşıladı ki, içim fena oldu. Geri zekâlı arkadaşı kendi köşesinde, dumanı tüten bir püre yiyordu. "Beni ısıtıyor" diye seslendi tavşandudağıyla. Onu onayladım ve çalışmaya koyuldum. Kaplama işi düşündüğümden zorlu çıktı; genç yazar bana yardım etti ve ben de ona, onun yardımı olmasaydı bu işten vazgeçeceğimi, bir ekiple tekrar gelene kadar cereyanda yaşamak zorunda kalacaklarını utanarak itiraf ettim.

İş bittiğinde "Baksanıza hiç de fena olmadı" dedim.

"Gökyüzü, plastik bir kaplamadan daha iyisini hak ediyor" diye cevap verdi. "Ne zaman kaldıracaksınız?"

"Durun hele, biraz yavaş! Bunu daha yeni yerleştirdik. Sizin yerinizde olsam nisan sonundan önce hiçbir şeye dokunmazdım."

Plastik kaplamayı taşıdığım büyük çantadan en küçük modelinden elektrikli bir ısıtıcı çıkardım.

"Şimdi evin içi yalıtıldı, artık ısıtmanın bir anlamı var" dedim. "Bu alet konvektörlü radyatörlere göre çok daha az harcıyor."

"Sizden hiçbir şey istemedim."

"Kullanmaya mecbur değilsiniz. Bütün gün bunu çantamda taşımamı istemezsiniz herhalde. Şimdilik size bırakıyorum, kaplamanın kaldırılacağı nisan ayı sonuna kadar."

Sanki ona kakalamak istediğim evcil bir hayvanmış gibi, alete dokunmak için parmaksız eldivenlerini çıkardı; elindeki korkunç yarayı gördüğümde bir çığlık atmaktan kendimi alamadım.

"Önemli bir şey değil" dedi. "Uyurken sıcak su torbası patladı. Elimde bir yarayla kurtulduğum için şanslıyım."

"Bunu bir doktora gösterdiniz mi?"

"Gerek yok. Çok fazla su topladığı için bu kadar korkunç görünüyor."

Parmaksız eldivenlerini yeniden ellerine geçirdi. Daire o kadar soğuktu ki, havayı buz kalıpları halinde kesebilirmişim gibi hissettim. Bu buz gibi hücrede bu kızı bırakma düşüncesi kalbimi sıkıştırdı.

"Burada yazabiliyor musunuz?" diye kekeledim.

"Alienor! Sana bir soru soruluyor."

Ahmak, bana şaşkın şaşkın baktı. Ama onun şaşkınlığı benimkinden daha azdı. Ne yani? Yazar olan o muydu?

Ağzının kenarındaki püre artıklarına bakarak "Bura-

da yazabiliyor musunuz?" diye dehşet içinde tekrarladım.

"Hoşuma gidiyor" diye cevap verdi tavşandudaklı.

Korkumu belli etmemek için sırt çantasından kitabı almaya gittim.

"Bak" dedi güzel olanı, "beyefendi senin romanını getirmiş. Ona imza vermek ister misin?"

Bana onaylama gibi gelen bir gargara sesi çıkardı yaratık. Kitabı uzatması için hoş olanına vermeyi tercih ederdim ama kalemimle birlikte doğrudan geri zekâlıya verme cesaretini kendimde bulabildim. Kaleme uzunca bir süre baktı.

"Bu, beyefendinin kalemi. Bunu ona iade etmek gerekiyor" diye tane tane konuştu adını hâlâ bilmediğim genç kadın..

"Alienor" diye düşündüm. Artık kimin adı olduğunu bildiğimden her şey değişmişti. Şimdi bu isim kulağıma "Alien" gibi geliyordu. Evet, filmdeki o yaratığı andırıyordu. Bu yüzden bu kadar endişeleniyor olmalıydım.

"Evin yanında bir kafe var" dedim güzelliğe. "Bir şeyler içmek ister miydiniz?"

Beyinsize, beyefendiyle birlikte kafeye gideceğini açıkladı ve bu fırsattan istifade ederek kitabı imzalarken kendisine yaraşır şeyler yazmasını önerdi. Bunun ne anlama geldiğini düşündüm ve bu zombide yaraşırlığın veya yaraşmazlığın neyi değiştirebileceğini merak ettim.

Kafeye vardığımızda, gözlerimdeki soru işaretlerini anlamış olacak ki, hemen söze girdi.

"Evet, anlıyorum, böyle bir yazarın engelli olması inanılmaz. Hayır, itiraz etmeyin, bu kelime kulağa hoş gelmiyor ama gerçek bu ve aşağılayıcı bir tarafı yok. Alienor yavaş anlayan biri. En basit bir şeyi yapabilmek

için harcadığı zaman ona bir tür kabiliyet sağlıyor. Bizim konuşurken düşünmeden sarf ettiğimiz sürüyle sözcük onun lisanında yok."

"Beni en çok şaşırtan bu değil. Kitabı şiddet içeriyor. Oysa Alienor o denli uysal ve kibar görünüyor ki."

"Sizce kibar bir yazar, kibar kitaplar mı yazmalı?" diye sordu.

Kendimi alıkların şahı gibi hissettim ve konuşmaya devam etmesini bekledim.

"Bir konuda haklısınız" dedi. "Alienor uysal ve kibar. Bu hesaplı bir davranış değil. Ben onunla meşgul olmasaydım editörler onu yok ederlerdi."

"Onu siz mi temsil ediyorsunuz?"

"Evet, bizi bağlayan hiçbir kontrat olmasa da bu böyle. Alienor'u beş sene önce ilk romanı yayımlandığında tanıdım. Üslubu beni çok etkilemişti ve kitap fuarına giderek kitabını imzalatmak istedim. Kitabın dördüncü sayfasında Alienor Malèze'in benzersiz ve ayrıksı olduğu ve 'farklılığının toplumumuz için bir zenginlik olduğu' vurgulanıyordu. Onu gördüğümde şoke oldum. Masumiyeti gün gibi ortadaydı. Standında kendisine uzatılan kitabı almıyor ve satış yapmak isteyenlere özgü ticari bir gülümseme takınacağına, gelip geçenlerin bakışlarını umursamadan burnunu karıştırıyordu. O sırada bir kadın onun yanına geldi ve bir yumruğunu onun beline bastırırken, diğer eliyle onu kalemi tutmaya zorladı. Korunmaya ihtiyacı olduğunu hemen hissetmiştim."

"*Kurusıkı Kurşunlar*'da onun... farklı olduğu belirtilmemiş."

"İkinci kitabından itibaren bunun belirtilmemesine dikkat ettim. Satışı artırmak için onun engelli olmasından faydalanmak beni çok rahatsız ediyordu. Ayrıca bu

ayrıntı bilinmeden de kitapları pekâlâ okunabilirdi. Sorununun belirtilmemesini kabul ettirdim ama editör bu sefer de fotoğrafını kapağa koymak istedi. Bu da aynı kapıya çıkıyordu, çünkü Alienor'un yüzü her şeyi açıklıyor. Buna karşı da mücadele verdim."

"Ve başarılı oldunuz."

"Evet. En zoru onunla iletişime geçebilmekti. İletişim bilgilerini sakladığından değil, bunları bilmiyordu. Onu takip etmek zorunda kaldım. Ve korkunç bir şey keşfettim: Editörü onu bir ses kaydediciyle küçücük bir stüdyoya kapatmıştı. Gardiyan kılıklı bir kadın, Alienor'un yeni romanını kaydettiği bandı dinlemek için her akşam uğruyordu. Tutuklunun iyi çalıştığına karar verirse ona bolca yiyecek bırakıyordu. Aksi takdirde hiçbir şey bırakmıyordu. Alienor yemek yemeye bayılır. Oysa Alienor bu şantajı anlayamıyordu bile."

"Bu mide bulandırıcı bir şey."

"İşin kötüsü, buna engel olamıyordum. Uzun araştırmalar sonucunda, bu sefillerin Alienor'un ailesini ikna ettiklerini öğrendim; onlara kızlarının Paris'te harika bir hayat yaşadığını söylemişlerdi. Ailesine gerçeği açıkladım. Bu duruma öfkelenseler de, onunla artık ilgilenemeyeceklerini söylediler. Onlara Alienor'u yanıma alabileceğimi ve ona göz kulak olabileceğimi belirttim. Eli sıkı davranmadılar. İyi ki de öyle oldu, zira o dönemde Goutte d'Or'da tam bir viranede oturuyordum; Alienor'un telif hakları sayesinde aldığımız bu daire onun yanında saraydan farksız. Isıtma sistemimizin olmaması sizi şaşırtıyor. Goutte d'Or'daysa ısıtma sistemimiz olmadığı gibi suyumuz da yoktu."

"Editör bu durumu engellemeye çalışmadı mı?"

"Elbette. Ama ailesi kızlarının vesayetini bana ver-

mişti, ikimizi koruyan da bu zaten. Ben onu kendi kızım gibi görmüyorum, ayrıca benden üç yaş büyük. Doğrusu, onunla yaşamak her zaman kolay olmasa da onu kız kardeşimmiş gibi seviyorum."

"İlk başta sizin yazar olduğunuzu sanmıştım."

"Bu tuhaf. Alienor'u tanımadan önce ben de herkes kadar yazabilirim sanırdım. Oysa bana metinlerini dikte ettirdiğinden beri, yazarlıkla uzaktan yakından ilgim olmadığını görüyorum."

"Size mi dikte ettiriyor?"

"Evet. Yazmak onun için çok güç. Ve klavye karşısında felçli gibi."

"Bu sizin için çok zor değil mi?"

"Bu işimin en sevdiğim yönü. Alienor'un sıradan bir okuruyken sanatının farkına varamamıştım. Duru üslubu size yazar olma isteği veriyor, bunun kolay olduğunu sanıyorsunuz. Her okur sevdiği metinleri bir yere yazmalı; böylece neyin hayranlık uyandırıcı olduğunu anlayabilirler. Hızlı okumak, bu basitliğin ardında saklanan şeyi keşfetmeye imkân tanımıyor."

"Tuhaf bir sesi var, onu anlamakta güçlük çekiyorum."

"Bu da onun engellerinden biri. Zamanla alışılıyor."

"Tam olarak nesi var?"

"Otizmin en az rastlanan türlerinden biri, Pneux hastalığı. Pneux adlı bir hekim, halk arasında 'sevimli otizm' denen bu hastalığı teşhis etmiş. Pneux hastalarının sorunlarından biri de kendilerine yapılan saldırılar karşısında savunmaya geçmemeleri; bunları saldırı olarak görmüyorlar."

Fikrimi söylemeden önce biraz düşündüm:

"Oysa kitabında..."

"Evet. Ama bu, Alienor'un yazar olmasıyla ilgili; günlük hayatta fark edemediği şeyleri yazarken dile getirebiliyor. Diğer Pneux hastalarının ne yazık ki böyle bir kabiliyeti yok."

"Demek ki kabiliyetinin hastalığıyla hiçbir ilgisi yok."

"Hayır, var. Kabiliyeti, hasta olmasaydı geliştiremeyeceği bir bağışıklık sağlıyor ona. Her şerde bir hayır vardır demek istemem ama Alienor engelli olmasaydı bu üslubu yaratamazdı, bu gerçeği de kabullenmek gerek."

"Onun dikte ettirdiklerini yazmaktan başka ne yapıyorsunuz?"

"Alienor'la dünya arasındaki ilişkiyi sağlıyorum. Bu, hafife alınmaması gereken bir görev. Editörlerle pazarlık ediyorum, ruhsal ve fiziksel sağlığına göz kulak oluyorum, yiyeceklerini, giysilerini ve kitaplarını satın alıyorum, onun için müzik seçiyorum, sinemaya götürüyorum, yemeklerini hazırlıyorum, yıkanmasına yardım ediyorum..."

"Bunu kendisi yapamıyor mu?"

"Kirliliği eğlenceli buluyor, yıkanmanın onun için bir anlamı yok."

Yıkama işlemini gözümde canlandırmaya çalışarak "Çok yüreklisiniz" dedim.

"Kendimi Alienor'a borçlu hissediyorum. Beni onun gelirleri yaşatıyor."

"Onun için yaptıklarınız göz önüne alınırsa bu çok adil."

"O olmasaydı sıradan ve sıkıcı bir işte çalışmak zorunda kalacaktım. Onun sayesinde insan gibi yaşıyorum; her şeyimi ona borçluyum."

Anlattıkları beni dehşete düşürüyordu. Onunki gibi bir yaşama katlanamayacağımı düşündüm. O ise bundan memnuniyet duyuyordu.

Bir azize olmasından korktum. Azizeler bana kışkırtıcı geldiklerinden bende erotik duyguların uyanmasına neden olur. Bu genç kadına karşı erotik hisler beslemek istemiyordum.

Bu ruh asaletini kısa kesmek için "Adınız ne?" diye sordum.

Elindeki güçlü bir kozu masaya sürecekmiş gibi gülümsedi:

"Astrolabe."

O esnada yemek yiyor olsaydım ağzımdaki lokma kesinlikle boğazıma takılırdı.

"Ama bu bir erkek adı" diye haykırdım.

"Ah! Nihayet bunu bilen biri çıktı."

"Heloïse ile Abaelardus'un oğluydu."

"Elektrik İdaresi skolastikleri mi işe alıyor?"

"Anne babanızın aklına bu ismi koymak nereden gelmiş?"

"Siz hiç olmazsa, insanları şaşırtmak için kendime böyle bir takma ad seçtiğimi düşünmüyorsunuz."

Evet. Anne babaların çocuklarına ipe sapa gelmez adlar verebileceklerini benden daha iyi kimse bilemezdi.

"Annemin adı Heloïse'di" diye devam etti. "Ve babamın adı Pierre, soyadı ise Abelard'dı. Buraya kadar önemli bir şey yok. Ben ana rahmine düştükten kısa bir süre sonra babam Fidel Castro hayranı olmuş ve Küba'da yaşamak üzere annemi terk etmiş. Annem Castroculukla kastre[2] kelimesinin aynı kökten geldiğini düşünmek istemiş. İntikam almak için, olur da babam geri dönerse, onun hakkındaki düşüncesini iyice anlasın diye ismimi Astrolabe koymuş. Ama babam bir daha geri gelmedi."

2. Hadım edilmiş. (ç.n.)

"Intikam duygusuyla isim vermek, çocuk için iyi bir hediye değil."

"Sizinle aynı fikirdeyim. Ama adımı seviyorum."

"Haklısınız. Şahane."

Merakımın paylaşılmasını arzu ederdim. Ne yazık ki o benim adımı sormadı. Ben de kendim söyledim. Ona Zoïle'i anlattıktan sonra şöyle dedim:

"Sizinle aramızda ortak bir nokta var: Ailelerimiz büyük bir saygısızlıkla bize yapmacık bir isim koymuş."

"Bu, olaya nereden baktığınıza bağlı" dedi konuşmayı sona erdirmek istercesine. "Alienor sizin kitabınızı imzalamış olmalı. Kitabı almaya gidelim. Kıymetli vaktinizi epey harcadım sanırım."

Keyfim kaçmış bir halde eve kadar ona eşlik ettim. Acaba nerede hata yapmıştım? Beni kurtaran Alienor oldu; bir zafer havası içinde ve kendinden hoşnut bir tavırla kitabı bana uzattı. Şu ithaf yazılıydı: "Mösyöye öpücükler, Alienor."

Astrolabe daha yumuşak bir sesle "Sizden hoşlanıyor" dedi.

Bağışlanma anımı bozmamak için hemen oradan ayrıldım. Alienor'a duyduğum minnettarlıkla, onun tüm eserlerini büyük bir dikkatle okumaya karar verdim.

ASTROLABE... Elbette bu uçağı onun için kaçırmaya hazırlanıyorum. Bunu bilse, dehşete düşerdi. Olsun. Kendilerine rağmen sevilecek kadınlar ve insanın kendisine rağmen girişeceği eylemler vardır.

Bununla birlikte, başarısız aşk hikâyem nedeniyle bu pazar gününün *high jacker*'ı[3] olduğumu iddia etmek asırıya kaçar. Çünkü öncelikle, bir aşk hikâyesi nasıl başarılı olur, bunu bilmiyorum. İnsan ne zaman aşkta kazanmış sayılabilir? Hem sonra, aşkta kesin bir başarı kazanmış olsaydım bile, bu eylemi bu pazar günü gerçekleştirmeyeceğimin garantisini veremem.

Astrolabe ne yaptığımı öğrendiğinde beni aşağılayacak, benden nefret edecek, karşılaştığımız güne lanet okuyacak, mektuplarımı yok edecek veya daha beteri o mektupları polise götürecek; hiçbir erkek onun düşüncelerinde benim kadar yer almayacak, bundan eminim. Bu da fena sayılmaz.

Bir aşk hikâyesinde kazanmanın ne olduğunu bilmesem de şunu biliyorum: Aşkta kaybetmek yoktur. Bu bir çelişki. Aşkı hissetmek kendi başına öyle büyük bir za-

3. Uçak kaçıran kişi anlamında. (ç.n.)

fer ki, neden daha fazlası istenir?

On altı yaşındayken, anoreksi tanısı konmasa da, bir dönem iştahım tamamen kesildi. İki ayda yirmi kilo verdim. 1,75 boyunda 40 kilo gelen bir delikanlı itici görünür. Bu durum altı ay kadar sürdü, daha sonra yemeye başladım. Bu olay, mucizevi bir şekilde o güne kadar bende olmayan bazı yetileri ortaya çıkardı; bunlardan biri de, birisi için deli divane olabilme kudretiydi.

Altı ay süren o mutlak soğukluk sayesinde, aşk olgusunun büyük bir lütuf, diğer tüm gerçeklerin silindiği mutlak bir uyanış hali olduğunu anladım.

Siparişim kitapçıda beni bekliyordu. Alienor'un kitaplarını eve götürdüm. Tüm organlarımı –bu tür romanlarda hangisinin daha çok kullanıldığını bilemesem de– sonuna kadar zorlayarak onları okudum. Yazara eşlik eden kişiyi etkilemek için onun tüm eserlerini hatmetmek basit bir şey değildi. Matmazel Malèze'e, mutlaka koruyucusuyla paylaşacağını bildiğim uzun bir mektup döşendim. İletişim bilgilerimi sayfanın altına yazdım ve mucize gerçekleşti: Astrolabe beni aradı.

"Ne mektup ama" diye hayranlığını dile getirdi.

"Bu sadece hayranlığımın bir ifadesi."

"Alienor benden mektubu yüksek sesle okumamı istedi; gözlerinin onun yanıltmadığından emin olmak istiyordu."

"Ben de aynı nedenle onun kitaplarını bana okumanızı arzu ederim."

Telefonda onun gülümsediğini hissettim.

"Elektrik İdaresi, ısıtma sorunlarından uzak durmak kaydıyla, sizi çaya davet etmemize izin verir mi?"

Bir sonraki cumartesi günü saat 17.00'de evlerindeydim. Aklımdan çıkmayan kadın ve engelli bir romancıyla çay içmenin karmaşık bir tecrübe olduğu ortaya çıktı. Daire daha öncesinde olduğu gibi soğuktu.

"Getirdiğim ısıtıcıyı kullanmıyorsunuz galiba?"

"Bizi Elektrik Idaresi'ne şikâyet edin. Paltonuzu çıkarmanızı önermem. Bizim tecrübelerimize güvenin: Içinizdeki sıcaklığı korumak daha doğru."

Onlara bir kutu makaron getirmiştim. Tam çayımı içecekken Astrolabe biraz makaron yememi teklif etti; bu adeta bir emirdi.

"Ya şimdi ya hiç" diye vurguladı.

Makaron kutusu Alienor'un eline geçince bunun ne anlama geldiğini anladım: Kendinden geçmiş gibi homurtular çıkararak, makaronları arka arkaya ağzına atmaya başladı. Farklı tatlara sahip yirmiye yakın bir karışım hazırlatmıştım; Alienor her yeni lezzette küçük hayranlık çığlıkları atıyor ve kendinden geçmesine neden olan pastanın rengini göstermek için ağzını kocaman açıp Astrolabe'ı kolundan çekiştiriyordu.

"Otuzluk kutuyu tercih etmeliymişim" dedim.

"Otuz, kırk, ne kadar olursa olsun hepsini yerdi. Öyle değil mi Alienor?"

Yazar coşkuyla onayladı. Yemeyi bitirdiğinde zümrüt yeşili karton kutuya hayranlıkla baktı; kitapları hakkında sorduklarımı duymamış gibiydi.

"Alienor, eserleri hakkındaki sorulara cevap vermez. Metnin nasıl açıklanabileceğini anlamıyor."

"Hakkı var."

Yanımızdayken ondan üçüncü şahıs gibi konuşmak beni rahatsız ediyordu – hoş, yanımızda olup olmadığı da tartışma götürürdü. Bizi dinlemiyordu.

"Gerçekten mektubumu okudu mu?" diye sordum.

"Elbette. Emin olun, Alienor iltifatları anlar. Günün birinde romanının bir bölümü hakkında övgüler sıraladığımda, gözlerini kapadı. 'Ne yapıyorsun?' diye sordum. 'Kelimelerine sarılıyorum' diye cevap verdi."

"Çok hoş."

"Alienor'a yapılan iltifatlar beni de sevince boğuyor."

Bu cümle duymasını bilmeyen birine söylenmemişti. Yazarın üslubu hakkında son bir yaltaklık atağı yaptım. Biraz abartıyordum ama bu iyi bir amaç içindi. Astrolabe ona verdiğim mutluluğu saklamıyordu; bu, çok şirin bir görüntüydü.

Gösterimi bitirdiğimde düşlerimi işgal eden kadın alkışladı.

"İltifat etmekte üstünüze yok. Alienor kendinden geçti."

Doğrusu bundan pek emin değildim; burnunu makaron kutusuna dayamış olan yazarın gözü, başka bir şey görmüyordu.

"Çünkü bu içimden geliyor" diye açıkladım.

"İsmini aldığınız adama göre siz çok daha kabiliyetli bir edebiyat eleştirmenisiniz."

Anlattıklarımı unutmamasına şaşarak "Beni ihya ettiniz" dedim.

"Elektrik İdaresi'ne nasıl düştünüz?"

Hakkımda duyduğu meraka sevinerek, filolojiye büyük ilgi duyan ama hocalık yapmak istemeyen birinin kısa özgeçmişini anlatmaya giriştim. Elektrik Idaresi en faal olduğu 1996 yılında, elektriğin kamuoyu tarafından bilinmeyen kullanım alanlarını ele alacak edebi hikâyelerin derlenmesi için bir bütçe ayırmıştı. Yirmi dokuz yaşındayken editör olarak orada işe alınmıştım. Bir yayınevinde böylesine bir mevki beni vezir yapardı;

Elektrik İdaresi'ndeyse yerimin ne olduğu belli değildi. Bütçe yenilenmeyince işten ayrılmak istememiştim. Ve halen sürdürdüğüm bu rahat göreve atanmıştım.

"Bu iyi bir meslek" dedi Astrolabe. "Farklı farklı insanlarla tanışıyorsunuz."

"Daha ziyade korkunç sefaletlerle, kendilerini ülke dışına attıracağımı sanan yabancılarla, sorumlusu benmişim gibi yoksullukları yüzünden beni suçlayan insanlarla, ısrarcılığımdan sıkılan yazar asistanlarıyla tanışıyorum."

Gülümsedi. Alienor çay istedi. Fincan fincan çay içmeye başladı; Astrolabe'ın neden devasa bir çaydanlık bulundurduğunu anlamış oldum.

"Alienor hiçbir şeyi yarım bırakmaz. Çay bitene kadar içmeye devam eder."

Netice kendini göstermekte gecikmedi. Yazar tuvalete gitti, geri geldi, tekrar gitti, tekrar geldi vs. Kesintisizliğin ilginç bir örneğiydi. Her gittiğinde kendime ortam hazırlamak için birkaç adım atıyordum:

"Sizi tekrar görebilmeyi o kadar çok isterim ki."

Veya:

"Aklım hep sizde."

Veya:

"Üst üste üç parka giymiş olmanıza rağmen, inceliğinizden ve zarafetinizden hiçbir şey kaybetmemişsiniz."

Veya elini elime alıyordum.

Ama Alienor'un zamansız geri gelişleri, genç kadına gerginlik safhasını atlatıp cevap verme fırsatını bırakmıyordu.

Baş belası yazara tuvalette bir saat oturmasını söylemek geçiyordu içimden; her defasında oraya geri dönüyorsa neden sürekli yanımıza geliyordu? Bu kadında ço-

cuksu bir ahlaksızlık olduğunu düşünmeye başlamıştım.

"Pek konuşmuyorsunuz" dedim sonunda Astrolabe'a.

"Size ne diyeceğimi bilemiyorum."

"Tamam, ben anladım."

"Hayır, anlamadınız."

Adresimi bir kâğıt parçasına yazdım. Onda zaten olduğunu biliyordum ama her zaman ihtiyatlı olmak gerekir.

Gitmeden "Belki yazarken cevabı bulursunuz" dedim.

Kışın âşık olmak iyi bir fikir değil. Belirtiler daha belirgin ve daha can yakıcı. Soğuk ışık, beklentinin sabırsızlığını artırır. Ürpertiler huzursuzluğu azdırır. Kara kışa vurulan, üç ay boyunca titrer.

Diğer mevsimler cilvelidir; ruh hallerinizi gömeceğiniz tomurcukları, salkımları ve yaprakları vardır. Kışın çıplaklığında sığınacak hiçbir yer yoktur. Çöl serabından daha hain bir şey varsa, o da soğuğun meşhur serabıdır – kutup vahası, eksi derecelerin melun güzelliği.

Kış ile aşkın ortak noktası, insana böyle bir sınavdan güçlenerek çıkma arzusu vermesidir; ama ikisinin çakışması buna izin vermez. Soğuğu sıcakla dindirmeye çalıştığınızda, aşk, edepsiz bir şey görmüş gibi iğrenir; soğuk hava içeri girsin diye pencereyi açarak tutkuyu dindirmeye çalıştığınızda ise kısa zamanda mezara gidersiniz.

Benim soğuk serabımın adı Astrolabe'dı. Her yerde onu görüyordum. Buz gibi ininde titreyerek geçirdiği bitmek bilmez kış gecelerini ruhumda onunla birlikte yaşıyordum. Aşk kendini beğenmişliği yasaklar: Düşlerimin kadınını bedenimin ateşiyle ısıtabileceğimi düşünmek yerine, onunla eksi derecelere yuvarlanmaktaydım, beraberce ulaşabileceğimiz yakıcı soğuğun sınırı yoktu.

Soğuk artık bir tehdit değildi, kendi adına konuşarak bizi canlandıran egemen bir güçtü: "Ben soğuğum ve dünyaya hükmediyorsam, bunun nedeni, kimsenin aklına gelmeyecek olan şu basit gerçek: Hissedilmeye ihtiyacım var. Bu, her sanatçının ihtiyacı. Hiçbiri benim kadar başarılı olamadı; çünkü herkes ve tüm evren beni hisseder. Güneş ve diğer tüm yıldızlar sönüp gittiğinde ben yanmaya devam edeceğim ve tüm ölüler ve yaşayanlar onlara nasıl sıkıca sarıldığımı hissedecekler. Gökyüzünün amaçları ne olursa olsun, son söz hep bana ait olacak. Böylesine bir gurur mütevazılığı engellemez; hissedilmezsem, bir hiç olurum; başkaları titremezse, silinir giderim. Soğuğun da yakıta ihtiyacı var, benim yakıtım sizin asırlarca çekeceğiniz azaptır."

Soğuğa cesurca karşı koyuyordum, sadece sevgilimin kaderini paylaşmak için değil, evrensel sanatçıya şükranlarımı sunmak için de.

Yazdıklarımı şaşkınlıkla tekrar okuyorum; demek ki yüz küsur yolcuyu taşıyan bir uçağı havada infilak ettirecek olan biri, son düşüncelerini yazmaya fırsat bulursa, kendini tutkulu bir duygusallığa kaptırabiliyor.

Romantik hayallere kapılıyorsanız bir suikasta girişmenin anlamı ne? Düşündükçe burada açıklayıcı bir unsur varmış gibi geliyor bana: Doğrudan harekete geçenler, kendilerinde eksik olan cesareti bu eylemde bulacaklarını umuyorlar. Kamikazenin sonu, yanlış anlamaları sürdürecektir. Cahil anneler kurum kurum kurumlanacaktır: "Oğlum ana kuzusu değildi, Pan Am uçağını kaçıran oydu..." Iyi ki tuttuğum notlar benimle beraber yok olacak, bu tür sırlarla hiç övünmemek çok daha iyidir.

Elbette aklını çelmek istediğim kişi Astrolabe. Bunu

yapamayacağımı biliyorum, aptal bir cesaretle yok oluşuma koşuyorum. Kimi zaman anlaşılamayacağınızı bilseniz de harekete geçmeniz gerekir.

Saat 10.45. Kendimi içinde hissettiğim bu hikâyeyi devam ettirmek için önümde zaman olmasına seviniyorum. Kendini hissetmek bile nadiren yaşanan bir şeyken, kendini iyi hissetmek abartılı bir istek. Yazmak bedenin önemli bir bölümüne ihtiyaç duyuyor; çünkü bu eylem, düşüncenin fiziki bir uygulaması. Birkaç haftadır bir hava faciası yaratacağımı biliyorum ve bunu planlıyorum. Yeni olan, bunu yazıya dökmem. Aslında bunu yazmak, tasarlamaktan çok daha zor.

Sonradan yazmak daha iyi olurdu. Ama mezar ötesinden yazmak mümkün değil. Herkes buna üzülür. Kimse sağ kalmayacağı için bu işi nasıl yaptığım hiç bilinmeyecek. Zaten bu o kadar da ilginç sayılmaz.

Yararsız güvenlik önlemleri son derece sinir bozucu. İşin aslı, ne kadar yasak koyarlarsa koysunlar bir uçağı kaçırmanın her zaman kolay bir yolu vardır. Işe yarar tek önlem hava yolculuğunu yasaklamak olurdu. Nasıl olur da bir terörist öyle ya da böyle bu uçan makineleri ele geçirmeyi hayal etmez? Tren, otobüs veya diskotek teröristi olmak tam bir zavallılık. Terörist ister istemez gökyüzüne imrenir; kamikazelerin çoğu, öte taraftaki hayatlarına bir an önce gitmek arzusuyla buna iki kat daha fazla imrenir. Yer teröristi olmak, tatlı sularda gemici olmaya benzer.

Hiçbir terörist ideali olmadan –feci bir ideal, ama ideal işte– eyleme geçmemiştir. Bu ideallerin bahane olması hiçbir şey değiştirmez; bahaneler olmasaydı eyleme geçmek mümkün olmazdı. Özellikle de kamikazeyse, teröristin bu aldatıcı meşruiyete ihtiyacı vardır.

Dini, ulusalcı veya başka bir motifi de olsa, bu ideal her zaman bir kelimede biçimlenir. Koestler, bu dünyada en çok insan ölümüne sebebiyet verenin lisan olduğunu söylerken haksız değil.

Sevdiceğinden mektup bekleyen kişi kelimelerin yaşam ya da ölüm gücünü iyi bilir. Astrolabe bana yazmakta geciktiği için durumum vahimleşmekteydi. Hayatım, henüz var olmayan bir lisana, bir lisanın olasılığına bağlıydı – yazışmanın kuantum fiziği. Merdivenlerde kapıların altından mektup atan kapıcının ayak seslerini duyduğumda, ilahi sınavın mistik coşkusunu yaşıyordum. Gelenin fatura ya da reklam olduğunu görünce, adaletsizliğe öfkeleniyor, Tanrı'yı aniden inkâr ediyordum.

Dar gelirli insanların oturduğu bir binada yaşamasaydım, mektupları dağıtan kapıcının ayak seslerine bağlı bu teolojik tecrübeyi yaşamazdım. Posta kutularına kadar inmek zorunda olanların bu ayrıcalığı yok. Kutularını açtıklarında onların da kalbinin şiddetle çarptığından kuşkum yok. Ancak, kaderinin merdivenlerde yürüdüğünü işitmek benzersiz bir duygu yaratıyor.

Ocak sonunda mucize gerçekleşti. Elle yazılmış bir zarf kapının altından içeri sızdı. Ellerim öylesine titriyordu ki kâğıt açacağıyla elimi kestim. Ilk okuduğumda nefes bile alamadım ve bu durumu elimden geldiğince uzatmaya çalıştım. Yazılanların hoşuma gitmemesinden değil, cümlelerin yarısı beni zevkten öldürürken, di-

ğer yarısı canımı yakıyordu.

Mektupta yazılanları ezbere biliyorum. Burada bunu tekrarlamak beni fazlasıyla sarsabilir. Astrolabe, ona hissettirdiğim karmaşık duygulara kendini kaptıramayacağını söylüyordu. Alienor'la ilgilenmek, bir aşk hikâyesi yaşamasına izin vermeyecek kadar kutsal bir görevdi. Yazarı terk etmek onu öldürmekten farksızdı.

Onu karmaşık duygulara sevk etmiştim; bu beklemediğim bir şeydi. Bununla birlikte, bir dava reddinden çok daha beterini ifade ediyordu. İdealimdeki kadın yanı başıma gelmişti ve zihin engelli biri, beni ondan koparıp alıyordu. Amaç, asil ve tartışılmazdı; bununla birlikte bunu anlamaya yanaşmıyordum. Geri zekâlıyı boğarak hepten yok etmek istedim. Yani bu insan artığına kendimizi feda etmemiz gerekiyordu! Hiç olmazsa bir melekle yaşadığının ve bu yüzden çok mutlu olması gerektiğinin bilincinde miydi? Hem de bir tencere patates püresi onu mutlu etmeye yeterken!

Hemen cevap verdim. Engelliye yöneltmek istediğim nefret dolu sözlerden kaçınma akıllılığını gösterdim – söylemek istediklerimin yarısının dörtte birini ifade etmiş olsaydım Astrolabe sonsuza kadar beni arkadaş listesinden hemen silerdi. Ona aşkın aşkı çağırdığını yazdım. Alienor'un ona sunduklarıyla benim sunduklarım arasında bir tercih yapmamalıydı. Üçümüz birlikte yaşayabilirdik. O yazarla meşgul olurken ben de ona yardım eder, işinin bir kısmını üzerime alırdım.

Bu cümleleri sıralarken arzularımın bunlar olduğuna kendimi inandırmak istiyordum. İkiyüzlülüğüm göz çıkaracak cinstendi. Düşlerimdeki kadını geri zekâlıyla paylaşmak hiç de benim düşündüğüm şey değildi. Grotesk sahneler hayal ediyordum: Astrolabe'la mahrem bir hal-

deyken delinin bir kriziyle bunun yarıda kesilmesi; mum ışığında bir akşam yemeğinin üçüncü kişisi olarak daha yemeği tatmamıza bile fırsat vermeden mezeleri ağzına tıkıştıran Alienor; yazarın sümüklerinin gömleklerime bulaşması; çok yorgun olduğunu söyleyen Astrolabe'ın arkadaşını benim yıkamamı istemesi; kaçık, plastik ördeklerle banyonun içinde çıplak – yok, hayır, ruh asaletim buraya kadar gidemezdi. Ben de herkes gibiydim: Anormallerden korkuyordum. Bu ilkel korkuyu aşmakta yetersiz kalacağımı da biliyordum.

Astrolabe'ın cevabı bu sefer gecikmedi. Benim dikkate almak istemediğim şeyleri –projemin ne kadar imkânsız olduğunu– açıklıyordu. Alienor gibi biriyle yaşamak, benim aklıma bile gelemeyecek görev ve külfeti beraberinde getiriyordu. Bir üçüncü kişinin varlığı ona yardım sunmaktan ziyade fazladan zorluk çıkaracaktı.

Bu cümle yüreğime bir hançer gibi saplandı. Üçüncü kişi ben miydim? Nasıl olup da başka şekilde düşünebilmiştim? Bu iki kadının arasındaki bağ her şeyin üstündeydi. O andan itibaren, zihin engelliye karşı öldürücü bir kıskançlık hissettim. Evet, o olmak istiyordum. Engelliliği yüzünden acı çeken o değildi, bendim. Peki, onu taklit etmemi kim engelleyebilirdi? Ben de geri zekâlı rolü oynayabilirdim, zaten çılgın bir âşık olarak bu durumdan pek uzak sayılmazdım. Astrolabe'ın hoşuna gitmek için gerekiyorsa bunu yapardım!

Fena halde kızmış olarak ona anlaşılması zor, uzun bir mektup yazdım – şimdi düşündüğümde, anlamının açık olmamasından ötürü kendimi tebrik ediyorum. Kendini bu şekilde mahrum etmeye hakkı yoktu. Elbette, aşkımı elinin kenarıyla itmenin ona hayatı zehir edeceğini düşünecek kadar kendini beğenmiş değildim. Ama o da bede-

nin temel ihtiyaçlarını ya da hiç olmazsa ruhun ve kalbin ihtiyaçlarını yok sayamazdı; herkesin duymak istediği bu kafa karıştırıcı sözleri ne zamandan beri duymamıştı? Onun şartlarına uyacaktım. Ne olursa olsun buluşmalarımız için seçeceği ortamları kabullenecektim. Onu mutlu etmenin mutlaka bir yolunu bulacaktım ve onun mutluluğu da Alienor'a yansıyacaktı (şu ayrıntıyı belirtmeliyim, bu benim umurumda bile değildi). Beraber oturamayacağımızın farkına varmıştım; bununla birlikte birbirimizi görebilirdik.

Mektubu posta kutusuna koyarak eline daha çabuk geçmesini sağlayacaktım. Yolda yürürken, hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediğim bu kızın, hayatımın kadını olduğundan nasıl hiç şüphe duymadığımı sordum kendime. Hiç kimseye karşı böyle duygular hissetmemiştim. Ona söylediğimden çok daha fazla seviyordum onu.

Daha sonra bana aynı yolla cevap vereceği umuduyla eve kapandım. Sürekli Schubert'in *Genç Kız ve Ölüm*'ünü dinleyerek daha çok acı çekmeye çalışıyordum. Ve sigara içmediğim için üzülüyordum. Vücudun tamamıyla birlikte ciğerleri de yok edip bitirmek acıyla daha uyumlu olurdu. Ama ne yazık ki ne zaman bir sigara içmeye kalkışsam, bunu bir uçağı kullanmak kadar zor buluyordum.

Şu anda yazdıklarım aptalca. Bir uçağı kullanmak sigara içmekten çok daha kolay. Öncelikle uçak kullanmak daha az yasak. Hiçbir yerde "Uçak kullanmak yasaktır" yazmıyor. Birine rastladığınızda sigara içtiğinizi söylerseniz hemen kaşlarını kaldırır; buna mukabil pilot olduğunuzdan bahsederseniz size saygıyla bakar.

Birazdan, Elektrik Idaresi'nin halkla-ilişkiler bölü-

münde çalışan, sigara içmeyen bir filoloğun uçuş ekibinin yardımı olmaksızın bir Boeing'i belli bir hedefe yöneltebileceğini tüm dünyaya ispatlama fırsatını bulacağım. Ama acele etmeyelim. Şimdi bana yazılanı aynen aktarmayı tercih ederim.

Zoïle,

Öyleyse Alienor'un dairesinde ve onun huzurunda görüşeceğiz.

Astrolabe

Onu göreceğim yer kadar soğuk olan bu kelimeler, beni yine de sevince boğdu.

"Onun huzurunda." Elbette ki Astrolabe üçlü bir ilişki teklif etmediğine göre, onunla sevişme umudumun kalmadığı ortadaydı. Bu iyi bir haber değildi. Ama onu görecektim. Düşlerimdeki kadını görecektim. Buna izin veriyordu. İnsanların en mutlusu olmak için bu yeterli değil miydi? "Görmek" fiilinin neleri kapsadığını görebilmek için hemen yola çıktım.

Gördüm. "Görmek", görülmek anlamına geliyordu. İlk öpücüğün ilahi bir şey olacağına dair hayalimde canlandırdıklarım, Alienor'un bize baktığını fark ettiğimde tüm büyüsünü yitirdi. Bizi gözleriyle yemenin kötü bir tarafı yokmuş gibi düşünüyor olmalıydı.

Astrolabe'a, biriyle görüştüğünde durumun hep böyle mi olduğunu sordum. Yazarla meşgul olduğundan bu yana, benim onun ilk sevgilisi olduğumu söyledi. Geri zekâlının bize bakışı, bu itirafın bana verdiği gururu yarıda kesti.

"Başka bir yere bakamaz mı?"

"Bunu, ona söylemek gerekiyor."

Derin bir nefes aldım ve olabildiğince yumuşak bir sesle "Alienor" dedim, "farz edin ki bu durumda olan sizsiniz. Böyle bir anda izlenmek sizi rahatsız ederdi, öyle değil mi?"

Sözlerimin çok acayip olduğu hissine kapıldım. Yaratığın yüzünde bir kuyu kadar derin bir şaşkınlık belirmişti.

"Alienor'un hiç sevgilisi olmadı" dedi Astrolabe.

"Ama sizin olabilir, öyle değil mi?"

Sevgilim boğazını temizledi. Tüm hevesim kaçmıştı. Bununla beraber onu yine öpmeye başladım ama bunu arzulamaktan ziyade, kendime olan güvenimi geri kazanmaya çalışıyordum. Tam o sırada, yazar ayağa kalkarak bizi daha yakından izlemek için burnumuzun dibine girdi. Kocaman gözlerinin üstüme dikildiğini gördüm ve tüm isteğim söndü.

"Yapamam" dedim, "yapamam."

"Alienor'un bakışı tamamen saf" diye itiraz etti Astrolabe.

"Buna inanmak istiyorum. Ama bu bir şeyi değiştirmiyor. Üzgünüm."

"Yazık" dedi genç kadın. "Hoşuma gidiyordu."

"Üçüncü birinin bakması seni rahatsız etmiyor mu?"

"Bana sen diyorsunuz!" diye sevindi.

"Evet. Sen de böyle yapacaksın, değil mi?"

"Tamam. Alienor'a da sen demek gerekecek."

Kaşlarımı çattım. Bu iki kızın arasında bir kimlik karışması mı vardı? Geri zekâlının röntgenciliğinin sevgilimi rahatsız etmemesini ancak bu durum açıklayabilirdi.

Bunun üzerine, hayalini kurmaya bile korktuğum bir ilişkiyi yaşamama engel olan özürlüyü tavlamak için farklı bir yaklaşım denedim.

"Tüm kitaplarını okudum. Hepsi de çok incelikli ve senin üstün bir zekâya sahip olduğunu kanıtlıyor. Astrolabe'la birlikte olduğumda neden böyle davranıyorsun?"

Yazar şaşırdı. Sessizlik.

"Alienor bazı şeyleri ancak yazdığında kavrayabiliyor."

"Çok iyi. Ben Astrolabe'la beraberken de yazabilir misin?"

Sessizlik. Yine sevdiceğimin onun yerine cevap vermesini bekliyordu.

"Alienor yazmıyor. Bana dikte ediyor."

Çıkmazdan kurtulamamıştık.

İlişkimiz hakkında ne düşündüğünü bana anlatabilmesi için düşlerimin kadınıyla uzun bir görüşme yapmam gerekecekti. Ancak meraklı arkadaşının sürekli varlığı, baş başa mahrem bir konuşmayı engelliyordu. Diğer taraftan onun şartlarına uyacağımı beyan etmiştim; ilişkimizi bitirmeden söylediklerimden vazgeçemezdim. İlişkiyi bitirmekse, en son istediğim şeydi.

Dolayısıyla bu durumda mümkün olan tek şeyi yaptım: Bana sunduğu azıcık şeyle yetinmeyi öğrendim. Her akşam işten çıktıktan sonra kutuplardaki daireyi ziyarete gidiyor ve ikisiyle akşam yemeği yiyordum; Alienor'un enginarları yeme biçimini görmemeye çalışıyor ve beni tatlı tatlı dinleyen Astrolabe'a günlük konulardan söz ediyordum; daha sonra birbirimize sokulmamızı izleyen geri zekâlının büyüteç gözleri altında, kanepeye sevgilimin yanına gidiyordum. Eski dönemlerdeki bir nişanlı gibi 23.00 sularında izin isteyerek perişan, tatminsiz, soğuktan donmuş bir vaziyette metroyla evime dönüyordum.

Hafta sonları sabahtan oradaydım. Yazara hayran olmayı bana öğreten ve ona kendini adamış koruyucusuna duyduğum saygıyı daha da artıran dikte seanslarını izliyordum. Alienor, Delfoi Tapınağı'nın kâhini gibi konuşuyor ve bu ilahi metin ağır ağır, arada bir gelen kasılmalarla ağzından dökülüyordu. Hangi dilde konuştuğunu bile anlayamıyor, ağzından çıkan tek kelimeyi bile kavrayamıyordum. Başlangıçta Astrolabe'ın simültane çeviri yaptığı sanısına kapıldım; beni böyle olmadığına inandırdı. Yazarın ağzından çıkanları olduğu gibi not ediyordu. Onun bu dinleyiş tarzına iltifat ettim.

"Alışkanlık."

"Amerikalıların ikinizi görmesini isterdim. Biz Avrupalıların edebi yaratıcılık mefhumuyla dalga geçiyorlar; her ne kadar materyalist olsak da, ilham söz konusu olduğunda, akıl almaz bir biçimde ruhani olduğumuzu ileri sürüyorlar. Bu yüzden de bizim aksimize yazma eyleminin öğretilebileceğini savunuyorlar."

"Yazmak öğretilmez, öğrenilir. Alienor kendi sanatını birdenbire bulmadı. Uzun bir müddet yazdığından çok daha fazla okuyarak kendini geliştirdi."

Geri zekâlı çok okuyordu ama heyhat, bizimle beraber olduğunda değil. Genellikle bizi, kendisini besleyenlerden çok daha ilginç bulduğunu saklamıyordu. Aslında bizi izlemiyordu, bizi okuyordu.

Düşlerimdeki kadın onun için yapmam gereken alışveriş listesini hazırlıyordu. Liste nadiren uzun olduğunda bana eşlik ediyordu. O zaman sersemleştirici anlar yaşıyordum. Sevdiceğimi öptüğümde bizi izlemeyecek kadar nazik insanların bulunduğu süpermarket, ancak hayallerimde olabilecek ideal bir yer gibi görünüyordu gözüme. Taze meyve sebze reyonlarında baş başa kalma süremizi olabildiğince uzatırken Astrolabe beni durduruyordu:

"Alienor merak edecek."

O zaman susuyordum; aslında söylenecek çok şey vardı.

Yine de kendimi mutlu hissediyordum, zira bu kadınla beraber olabilmek her şeyden üstündü.

Beraber geçirdiğimiz zamanın kalitesi ne olursa olsun, akşamları ondan ayrılmak zorunda kalmak bana hep acı veriyordu. Metronun kemiklerimi ısıtan sıcaklığı bile beni teselli edemiyordu. Astrolabe'la donmayı tercih ediyordum.

Kış bu durumdan faydalanarak daha da soğudu ve gitmek bilmedi. Oradaki varlığımı ileri sürerek faturayı ödeme tekliflerime rağmen, genç kadın tasarruf yapma bahanesiyle ısınma konusunda geri adım atmadı.

"Bana acıdığın için beni sevdiğini zannedeceğim."

"Seni düşündüğümden değil, kendimi düşünüyorum. Ölüyorum soğuktan."

"Hadi hadi. Beni kollarına aldığında ateş gibi yanıyorsun."

"Her şey nispi. Senden daha az soğuğum sadece."

Astrolabe üstünden hiç çıkarmadığı üç parka ve üst üste pantolonlar giyiyordu – bedeninin benim için bir sır olarak kalmasına sebep olan ürkütücü bekâret kemerleri. Sadece küçük ellerini ve ince yüzünü biliyordum; onu öptüğümde burnu o denli donmuş oluyordu ki dudaklarımı acıtıyordu.

Ayrılma vakti beni ürkütüyordu. Kapı gecemin üzerine kapandığında, bir dünyadan öbürüne geçiyordum. O zaman bir ateş çemberinin içinden geçiyordum. Onun yokluğunda aklıma gelen düşünceler fazlasıyla çirkindi. Kendine koymuş olduğu bu kısıtlamadan dolayı öldürecek kadar kızıyordum ona. Mademki her şeyi kabul etmiştim, buna hakkım yoktu. Nedenini aşan bir nefret duyuyordum. Böylesi bir öfkenin nesnesi olmak için iki genç kadının dünyada kapladığı yer çok küçüktü.

İçimdeki zehir bugünküne dönüşmekte gecikmedi: Ben dahil, tüm insanları reddetmeye kadar gitti. Işte zaten bunun için sadece intihar etmek bana yetmiyor; yok oluşuma çok sayıda insanı dahil etmem gerekiyor ve aynı zamanda bu ırkın gurur duyduğu bir yapıyı da yok etmeliyim.

Mantığım şu: Astrolabe bu dünyada rastladığım her şeyden çok daha iyi. Nitelikleri yok, niteliğin ta kendisi. Ve bu, onun bana iğdiş edici bir gaddarlıkla davranmasını engellemedi. Bu durumda, insanlığın en nadide örneği bile ancak bu kadar iyiyse, işi kökünden halletmek daha doğru.

Her halükârda, bu benim ihtiyaç duyduğum kıyametle kıyaslandığında pek önemsiz kalıyor. Sadece mimari bir eseri ve birkaç yüz insanı yok edeceğim. Yalnız bir çıraktan daha fazlasını beklememek gerek. Benim deneme mahiyetindeki darbem bir usta işi olabilir mi?

İşte yine erken tahminler yürütmeye başladım.

Alienor yüksek sesle "büyük operasyonu" için kendi köşesine çekileceğini açıklayınca, içimden geçeni nihayet sevdiceğime söyleme fırsatı buldum:

"Uyuduğunda sana ihtiyacı yok. Bana gelebilirsin."

"Bunu daha önce konuşmuştuk."

"Biliyorum. Ama artık arzumu dizginleyemiyorum."

"Bunu tahmin etmen gerekirdi. Seni ikaz etmiştim."

"Benim seni arzuladığım kadar sen de beni arzulasaydın böyle konuşmazdın."

İçini çekti. Böyle zamanlarda, ona âşık olduğum ölçüde öfke duyuyordum.

"Bir şey söyle!" diye protesto ettim.

"Demek ki tekrar söylemem gerekiyor: Her zaman Alienor'la birlikte olacağız."

"Çok iyi. Tuvalette de ona eşlik edelim."

"Kabalaşma Zoïle."

"Sadece kuralının ne kadar saçma olduğunu göstermek istiyorum."

"*Dura lex sed lex.*"[4]

"Bu kuralı değiştirmeni engelleyen hiçbir şey yok."

4. Lat.: Kanun katıdır, ama kanundur. (ç.n.)

"Alienor'a onu hiç yalnız bırakmayacağıma dair söz verdim."

"Bire yüz iddiaya girerim, o bunu çoktan unutmuştur."

"Ben unutmadım."

O anda onu öldürmeyi öyle çok istedim ki, ne halt edeceğimi bilemedim. Ve bir anda hiç olmazsa beni geçici olarak kurtaran bir fikir geldi aklıma:

"Kural senin için de geçerli. Üçlü bir etkinlik teklif etsem kabul eder miydin?"

"Üçlü seks mi?" diye endişeyle sordu.

"Elbette hayır."

"Bu durumda tabii ki kabul ederim."

Sevinçten havalara uçtum. Gününü görecekti.

"Gelecek cumartesi öğleye doğru geleceğim. Kahvaltıda hafif bir şeyler yiyin."

"Etkinlik yemekle mi ilgili?"

Bir saniye düşündüm.

"Öyle de denebilir."

"Bu harika. Alienor da, ben de yemek yemeye bayılıyoruz."

"Çok iyi olacağına söz veremem."

Yazar büyük bir memnuniyetle tuvaletten geri geldi. Astrolabe gelecek cumartesi öğle yemeğini benim hazırlayacağımı açıkladı ona. Anormal yaratık ellerini çırptı. Korkmaya başlamıştım.

"Ne getirirsem getireyim yiyeceksiniz, tamam mı?"

"Elbette" diye sesini yükseltti Astrolabe. "Bizi terbiyeden yoksun mu sanıyorsun?"

O önemli gün, iki genç kadını hayal kırıklığına uğratmamak için ağzına kadar dolu iki torbayla çıkageldim.

Aslında yemeğin değerini artırmak için, bu torbaları önüme ne gelirse onlarla doldurmuştum. Esas hediye üç ilaç kutusu ve bir CD'den ibaretti ve bir torba pekâlâ yeterli olabilirdi.

CD'yi müzik setine yerleştirdim.

"Yemek için müziği bile düşündün demek! Bu ne incelik."

Kızların ilaç kutularında birer gramlık halüsinojen mantarlar vardı. Benimki iki dozdu – eski bir müptela, ihtiyacı olan dozu almalı.

"Bu da nedir?" diye sordu Astrolabe kendi kutusunu alırken.

Yemeğin tümü bu kadardı ama "Bu bir aperitif" dedim.

İlaç kutularını açtılar ve yazar coşkulu bir çığlık attı; bir an, bunun ne olduğunu biliyor olabilir mi diye düşündüm.

"Haklısın Alienor" dedi Astrolabe. "Bu kurumuş mantarlar çok güzel. Öylece yiyebiliyor muyuz?"

"Öyle tavsiye ediliyor."

Zor anlar başladı, özellikle de benim gibi bir kullanıcı için, çünkü bir şeyin tadının berbat olduğunu biliyorsanız, o şeyi yutmak daha da zor gelir. Kendi dozumu çiğnemek için ciddi bir cesarete ihtiyacım vardı. Astrolabe son derece nazik bir yorumda bulundu:

"Ne tuhaf bir tadı var."

Yazara gelince, kendinden geçerek kükredi. İlk defa bir özürlüye halüsinojen mantar verdiğimi düşünerek, bunun beni hayal kırıklığına uğratmasından korktum. Üç bardak su doldurarak içmelerini söyledim. Onlar suyu içerken, ben de bu iğrenç tattan kurtulabilmek için ağzımı çalkalama fırsatı buldum. Ne tuhaf! En öldürü-

cü mantarların bile tadı güzel. Neden sadece halüsinojen mantarların tadı kötü? Üstelik en iyi etkiyi de onlar yapıyor. Belki de doğa bunu tüketecek olanları böylece uyarıyor: Dikkat, özel bir an yaşamak üzeresiniz!

"Neden su?" diye sordu Astrolabe.

"Bitkinin özü etkisini göstersin diye."

Diyetetik bir kural olduğunu düşünerek endişelenmedi.

CD çaları çalıştırdım. Müziğin sesi yükseldi. Belirtilerin başlaması için en az yarım saate ihtiyacım olduğunu biliyordum. Operasyonum, bir banka soygunu gibi inceden inceye planlanmıştı. Yere örtüler serdim.

"Bir Roma âlemi mi hazırlıyorsun? Uzanarak mı yiyeceğiz?" diye sordu düşlerimin kadını.

Bir şeyler geveledim; işin aslı, çoğu insanın tribe girdiğinde ayakta duramamasıydı. Yeri hazır etmek daha iyiydi.

"Bu ne tür bir müzik?" diye sordu yeniden.

"Aphex Twin."

"Biraz tuhaf, öyle değil mi?"

"Az sonra daha da şaşıracaksın."

"Yemeklerle kıyaslanınca bu müzik bir şey değil mi demek istiyorsun?"

"Yemek bitti. Başka bir şey getirmedim."

Sessizlik.

"Zoïle, benim açlığımı hafife aldın sanıyorum."

"Üçümüzü de uçuracak mantarları yuttuk. Yirmi dakika içinde uçuş başlayacak."

Doğal olarak azarlanmayı bekliyordum. Özelliklerinden söz etmeden bu sihirli mantarlar kimseye verilmez. Bu affedilmez hareketi yapmamın sebebi, bundan söz etseydim Astrolabe'ın buna kesinlikle karşı çıkacağın-

dan emin olmamdı. Ve sevişemediğimize göre, onunla benzersiz bir deneyimi paylaşmak istiyordum.

"Alienor, düşünebiliyor musun? Halüsinasyon göreceğiz."

Başlangıcın tatsız olacağını ama endişe duyulmazsa harika bir yolculuk olacağını açıkladım.

"Bu mantarları nereden buluyorsun?"

"Tedarikçinin kim olduğu açıklanmaz."

"İyi bir müşteri misin?"

"Alışkınım, bilmek istediğin bu mu?"

Kızların saflığına imreniyordum. Ne yaşayacaklarından zerre kadar haberleri yoktu. Bana gelince o denli kötü ya da iyi yolculuklarım olmuştu ki, sabırsızlığımda bir tür tevekkül de vardı.

Henüz tribe girmemişken, bu konuda Hollanda kanunlarında yapılması düşünülen değişikliğe yönelik sert eleştirilere giriştim. Öfkemin doruğundayken, Astrolabe'ın ifadesinin değiştiğini ve mırıldandığını gördüm:

"Aman Tanrım!"

Ona eşlik etmek için hemen elini tuttum.

"Her şey yolunda. Uçak havalanırken çoğu yolcunun başı döner. Şimdi de aynı şey oluyor ama tek farkla: Sen uçağa değil, füzeye bindin; bu kaygı çok az sürecek. Az sonra uzayda olacak ve dünyayı çok uzaklardan seyredeceksin."

Alienor da bu sırada inledi. Astrolabe onun elini tutarak kendine göre onu sakinleştirdi.

Kusma isteği geldiğinde, her zaman işe yarayan bir yöntemle, çılgın gibi tükürüğümü yutmaya başladım – bulantı, başarının işaretidir. Sihirli mantarın hiç etkilemediği az sayıda talihsiz kişi, bu giriş safhasını yaşa-

maz. Bu geçici mide bulantısının, harika bir yolculuğa başlamak için bir tür geçiş izni olduğunu anlattım arkadaşlarıma.

"Başladı mı? Anlat" dedim Astrolabe'a.

"Duvar" dedi hayranlıkla.

Kendi dairesini komşununkinden ayıran beyazımsı, yıkıldı yıkılacak gibi görünen lekeli duvarı işaret ediyordu. Ben henüz onun görebildiklerini görecek kadar uçmamıştım ama neler olup bittiğini tahmin edebiliyordum; kavrayış kapılarının açıldığı birine, beyaz bir yüzeyin ne hazineler sunabileceğini hayal bile edemezsiniz.

Alienor yerdeki örtülerden birinin üzerine serildi.

"Her şey yolunda mı?" diye sordum.

Işıl ışıl bir ifadeyle onayladı ve gözlerini kapadı. İki tarz vardır: dışa yapılan yolculuk ve içe yapılan yolculuk. Yazar açıkça ikinci kategoriye dahildi. Bu işime gelmekteydi, gözlerini kapalı tutacak ve varlığıyla beni fazla rahatsız edemeyecekti.

Astrolabe ise tam tersine gözlerini fal taşı gibi açmıştı. Halüsinasyon görmek, yorulmayı imkânsız kılar. Şayet müdahale etmezsem sekiz saat boyunca duvardan gözlerini ayıramayacağını biliyordum. Onu başka bir şeye, dizlerine yerleştirdiğim Nattier mavisi bir yastığa bakmaya zorladım. İşte tam o anda benim kapıların da açıldı ve sevdiceğimin içine dalar gibi bu yastığın derinliklerine girmeye başladım. Benimle işbirliği yaptığından emin olmak için ona rehberlik etmeye giriştim:

"Bu renkten daha çılgın bir renk gördün mü? Onun içine dal, varlığını içinde hisset. Bu Nattier mavisiyle kendini doldur."

"Nattier mi?"

"XVIII. yüzyılda yaşamış bir Fransız ressamı. Bu rengi o yarattı. Bunu yarattığını hayal et."

"O kadar güzel ki" diye fısıldadı.

"Niye fısıldıyorsun?"

"Çünkü o kadar güzel ki, bu bir sır olarak kalmalı."

Güldüm. Ne demek istediğini anlıyordum.

Ona mavinin kalbinde eşlik ettim. Rengin ulaşılmaz güzelliği bizi coşkulu bir neşeyle aydınlattı. Keşfimiz bizi daha uzağa götürsün diye ikimiz de burunlarımızı yastığa gömmüştük.

"Bu odayı hiç görmemiş gibiyim" dedi Astrolabe. "Sanki hiçbir zaman hiçbir şey görmemişim. Mavi yastık... Sanki hiçbir renk görmemişim."

"Sen şimdi bir iki yaşındayken algıladıklarını görüyorsun. Bebeklerin metroda etraflarına nasıl baktıklarına dikkat et. Kesinlikle tripteler."

"Böylesi bir harikalar dünyasında yaşıyoruz ve bunu fark edemiyoruz bile, öyle mi?"

"Şimdi fark ediyoruz ya, önemli olan bu."

"Neden büyüdükçe görmeyi kesiyoruz?"

"Büyüdüğümüz için. Hayatta kalabilmemiz için gereken sert yaşam kurallarını öğreniyoruz. Gözlerimiz güzelliği görmez oluyor. Mantarlar sayesinde çocukluğumuzdaki algılara tekrar kavuşuyoruz."

"Bunun için mi kendimi bu denli mutlu hissediyorum?"

"Evet. Bir düşün: Yetişkin bir insanın bağımsızlığına sahip çocuklar gibi mutluyuz."

"Bunu hayal etmeme bile gerek yok, görüyorum."

Onu öptüm. Yüzüme baktı ve gülmekten kırıldı.

"Yüzünün her tarafına bir sürü kelime yazılmış" dedi yanaklarıma dokunarak.

"Oku o zaman."

"Yapamam. Çin alfabesiyle yazılmış. Çin restoranı mönüsü gibisin."

Onun beni seyretmesini seyrettim. Astrolabe'a bakmak beni zaten çıldırtıyordu. Kafam iyiyken ona bakmak ise çılgınlığımı artırıyordu. Üstelik onun da kafası iyiydi ve bu fark ediliyordu: Gözbebekleri gözünün içini dolduruyor, gözleri yüzünü kaplıyor, yüzü odayı dolduruyordu.

"Sen benim sevgilim misin?" diye şaşkınlıkla sordu.

"Umarım. Bir sorun mu var?"

"Hayır. Neden yapıldığına bir bakayım."

Kulaklarımın arkasına varıncaya kadar beni incelemeye koyuldu. İyice büyüyen kafası benimkine yaklaştı; kocaman gözünün burun deliklerime girdiğini görüyordum. Devasa bir yaratıkla doktorculuk oynadığım duygusuna kapıldım.

Kazağımı yukarı kaldırdı; kulağını sırtıma, göğsüme, karnıma yapıştırarak her tarafımı dinledi.

"İnanılmaz gürültüler duyuyorum" diye coşkuyla fısıldadı.

"Bu arzunun sesi."

İşkillenerek yeniden dinledi.

"Bu arzu bulaşık makinesi sesleri çıkarıyor."

"Evet, çok fonksiyonludur."

Muayenenin bittiğine karar vererek kazağımı aşağıya indirdi. Dumanlı halinin bile sevimsiz kurallarını ortadan kaldırmadığını fark ederek sinirlendim.

Alienor, her zamanki halinin can çekişeniydi.

"O iyi mi?"

"Evet. Yüz ifadesine bak, nasıl da rahatlamış görünüyor. Kafası bizden daha iyi."

"Niye gözlerini kapalı tutuyor?"

"İyi yapıyor. Sen de dene."

Sevdiceğim gözlerini kapadı ve bir çığlık attı.

"İyi mi?" dedim.

"Beynimin içimde çağdaş bir sanat sergisi var."

"Evet. Beaubourg'a gitmeye gerek kalmadı."

Gözlerini büyük bir şaşkınlıkla açtı.

"Kandinsky, Miró ve diğerleri, hepsi bundan almış mıydı?"

"Evet."

Yolculuğa çıkmayanları bıktıracak klasik sohbetlere başlıyorduk.

"Rothko'da almış mıydı?"

"Evet."

"Ya Nicolas de Staël?"

"Elbette."

Kulübün her yeni üyesi coşkuyla selamlanıyordu, bir kardeş gibi – bu diyalog saatlerce sürebilirdi.

Astrolabe'ın dikkatini esas olaya çekebilmek için bu gevezeliği sona erdirmeyi tercih ettim.

"Ve şimdi de sana bu odadaki en güzel şeyi göstereceğim."

Yere oturdum, yanıma gelmesini rica ettim ve aslında beş para etmeyecek yer döşemesini işaret ettim. Gözleri buraya dikildi.

Hayranlıkla bir çığlık attı. Bununla beraber aynı şeyi gördüğümüzden emin olmak istedim:

"Benim gördüğümü görüyor musun?"

"Bu buz. Donmuş bir göl."

"Tabii öyle."

"Buzdan bir zar var, tamamen şeffaf ve altında soluk kesecek güzellikte bir dünya var."

"Anlat."

"İçinde hiç görülmemiş, buzda donmuş çiçekler var, taçyaprağı şeklinde sütunlar, soğuk onları yıldırım gibi çarpmış, öldüklerinin farkında değiller, sanki buzu delmeyi deniyorlar, cesetlerin saçları uzuyor, belki bu çiçekler ölmüş bir kadının saçları, evet, onu görüyorum. Zoïle, gel de bak, sen de görüyor musun?"

"Hayır."

"Tabii ki görüyorsun, bak, mermerden sütunlar."

"Bu, Efes'in Artemis Tapınağı."

"Bu tapınak yok olmamış mıydı?"

"Evet. Ama biz ikimiz nerede olduğunu biliyoruz: Senin döşemenin altında."

"Ya o kadın? Onu görüyor musun?"

"Hayır. Tam olarak aynı şeyleri göremeyiz. Ama ikimizin de Artemis Tapınağı'nı görmemiz bile inanılmaz. Bu da onun pekâlâ burada olduğunu kanıtlıyor."

"Yazık, onu unutacağız."

"Hayır. Bu yolculuk esnasında neler yaşadığımızı asla unutmayacağız."

"Şimdi gördüklerimizi bir daha göremeyeceğiz."

"Bu doğru. Ama onlar hep hatırımızda kalacak ve artık bazı şeyleri eskisi gibi görmeyeceğiz."

"Paris'te, Montorgueil Mahallesi'ndeki sefil bir daire ile Efes arasında nasıl bir bağlantı olabilir? İsa'dan önce V. yüzyıl ile günümüz arasındaki bağlantıdan söz etmiyorum bile."

"Bağlantı zihnimizde. Biz Sokrates öncesi dönemde birbirimize adanmışız."

Güldü ve bu akla hayale gelmeyecek evrenin seyrine tekrar daldı.

Yalnız kaldım. Düşüncelerimin derinlerinde yatanı

söylemiştim. Sokrates öncesi dönemdeki ikilik, Platoncu bir ikilikten çok daha güçlü geliyordu bana. Platon da mantar kullanmıştı. Mağara efsanesi, bir tribe fazlasıyla benziyordu. Ama o, benim kabul etmediğim sonuçlar çıkarmıştı. Ruhu bedenden ayıran, onları bir hiyerarşiye tabi tutan ve zaten toplumda her şeyi hiyerarşiye tabi tutan birinin aşk teorisi nasıl kabul edilebilir? Sokrates'ten önce aşk başka bir şey olmalıydı.

İki yolcumu da izledim. Biri, Müslümanların namaz kıldığı pozisyonda, gözleri fal taşı gibi açık, buzun altındaki dünyayı seyre dalmıştı. Diğeri sırtüstü uzanmış, gözleri kapalı, kendi iç zenginliğini keşfe çıkmıştı.

Alienor'un bizi aştığını kabul etmek gerekiyordu. Böylesi bir tribe hiçbir zaman ulaşamamıştım. İki genç kadına verdiğim sihirli mantarların miktarı ancak eğlencelikti. Oysa yazar sanki bunların dört katını almış gibiydi. Ayrı bir yere yükselmişti. Asrolabe olağanüstü bir şenlik yaşıyordu. Alienor ise kimsenin bilmediği bir hakikat yaratıyordu.

Aphex Twin bir şarkıyı bitirip diğerine başladı: *Zigomatic 17*. Kısa devre sesler, sesli baobap ağacı şeklinde bir beyin elektrosu çiziyordu ve birdenbire Alienor Malèze'in kim olduğunu anladım ve şu kanatlı sözleri söyledim: Alienor sen bir baobapsın, bu nedenle yerinden kıpırdamıyorsun, Afrika'daki ilk insanlar her ağacı denediler. Her birinin bir kullanım alanı vardı. Kimi iyi yanıyordu, kiminden iyi oklar ve yaylar, aletler yapılıyordu, kimi saatlerce çiğnenebilirdi, kimi o kadar çabuk büyüyordu ki bir sene içinde manzarayı tamamen değiştirebiliyordu, kimi rendelenirse ete güzel bir koku katıyordu, kimi saçları yıkıyordu, kimi avda erkekliğini

kaybetmiş olana erkekliğini geri veriyordu. Aralarında hiçbir işe yaramayan bir tek baobap vardı. Odununu denememiş değillerdi, hiçbir işe yaramayan bir ağaçla ne yapılabilir? Ağaç olsun, insan olsun işe yaramaz bir şeyle ne yapılabilir? Kutsal olduğu ilan edilir. İşte o da kutsallaştırmaya yarıyor, baobaba dokunma, o kutsal. Kutsala ihtiyaç var. İşte bu şey var ya, hiç anlaşılmaz, ama ne olduğu anlaşılmayana yardım eder, yardımcıdır. Kalbin sıkışırsa, git baobabın gölgesinde otur, ondan örnek al, büyük ve işe yaramaz ol. Yayılmaktan başka bir amaç gütmeyerek, uzatabileceğin kadar uzat dallarını sağa sola. Afrika'daki hiçbir ağaç, bir işe yaramayanı kadar muazzam değildir. Büyük olan, işe yaramaz. Büyüklüğe ihtiyaç vardır, çünkü mutlaktır. Bu bir beden meselesidir, yapı meselesi değil. Baobap çok ama çok küçülürse brokoli olur, brokoli yenebilir. Baobap, Salvador Dali'nin bahsettiği kozmik brokolidir. Alienor, bu olayın insan versiyonu, boyutları brokoli ile baobap arasındaki yarı yolda. Bu nedenle yazdıkları büyüleyici.

"Ne zırvalıyorsun?" dedi Astrolabe.

Demek konuşmuştum, bir ses duyuyordum, hep duyuyorum, Astrolabe, kalbimin nasıl çarptığını duyabiliyor musun, içimdeki boğuk gürültünün içine girmek istiyor musun, tüm bedeninle bana sarılacak ve katedralinin müziğini dinlememe izin verecek misin?

Sana elimi uzatıyorum, seninki o kadar soğuk ki anlatamam, seni ısıtmaya çalışıyorum, büzülmüş bedenini kollarımla, bacaklarımla sarıyorum, sana ılık nefesimi üflüyorum, cam üfleyen biri gibi, etrafımızda bir kabarcık yaratıyorum, anagramı sonsuzluk olan kucaklamamın içindesin, artık zamanın var olmadığını fark etmişsindir, kafamız iyiyken bir dakika, bir saat, bir asır ay-

nı, benim sana sarıldığım gibi sen de kollarınla, bacaklarınla beni sar, biz insan kabarcığıyız, bu şarkının adı *Zigomatic 17*, bin yıldan beri sürüyor, sıcaklığını sana geri verecek ilginç şeyler yapacağım, Alienor'u merak etme, bir baobabın önünde sevişilebilir, dev brokolileri rahatsız etmez bu, benim de senin gibi tüylerim diken diken, bu hem arzudan hem de soğuktan, ben alışkınım, trip insanı üşütür, bu bize yaşamın anlamını hatırlatmak içindir, varoluşu mümkün kılan bir kıvılcım çakmasaydı, kâinatta sadece soğuk hüküm sürecekti, dünya bu sıcak ile soğuk, ölüm ile yaşam, buz ile ateş arasında durmaksızın süren bir çatışmadan başka bir şey değil, soğuğun sıcaktan önce geldiğini hiçbir zaman unutmamak gerek, demek ki güçlü olan o, bir gün bizim üstemizden gelecek, ama bu arada yaşamak ve onunla savaşmak gerekiyor, sen eriteceğim karsın.

Onu soymaya muvaffak oldum, inanılmaz bir şey, güzelliği keşfetmek o denli kolay ki, üstündeki elbiseleri çıkarmak yeterli. Heyhat, sorun hemen kendini bana gösterdi: Astrolabe taştan yapılmış. Bana bir heykel olduğunu söylemeliydin. Kendisine bakıyor, dokunuyor. Ne oldu bana, aslında benim vücudum da etten kemiktendir, her tarafım böyle mi, evet, senin her tarafın taştan. Gülüyor, ben bunu komik bulmuyorum. Daha önce mantarların etkisinde sevişip sevişmediğimi soruyor. Hayır ama bunu becerebilen dostlarım oldu, bu mümkün olmalı. Bu, taş olmak mı diye soruyor, öyle olduğunu düşünüyorum. Bu tür koşullarda bir deyimin hakikatini öğrenmek dehşet verici, onu tekrar eski bedenine kavuşturabilmek için okşuyorum, Astrolabe daha da sertleşiyor. Bu kadar da sert olunabilir mi? Karnına yumruklarıyla vuruyor, tüm yaşam fonksiyonları dur-

muş gibi, bana hiçbir şey hissetmediğini söylüyor, sadece yumruğunda bir acı hissettiğini. Ben buzdan bir heykelim sonucuna varıyor.

Umudumu yitirerek onu kollarımın arasına alıyorum. Sertliği ne kadar sürecek? İşte bu bilinmez. Astrolabe tripteyken zaman yok, şayet on dakika boyunca taşsan on saatten beri, on aydan beri öyle olduğun anlamına gelir bu. Zamanın olmadığı bir bölgeye hapsedildik; çok mutlu olunduğunda bu harika, ama acı çekiliyorsa cehennem, acı çekmemek gerekiyor ama arzunun doruklarına çıktığında ve yanındaki bir taşken nasıl olur da acı çekilmez? Güldü. Planın başarısızlığa mahkûmdu zavallı Zoïle'im.

Gülüşü beni yıkıyor, üzülmediğini anlıyorum, burada aradığını bulamayan, yoksunluk çeken bir tek ben varım, beni seviyorsa bile buzdan yapılmış heykeller gibi seviyor, ulaşılmaz güzelliğini seyre dalıyorum, şayet ölüm hakkımızdan gelirse, ona teslim olursak, bu, ölümün güzel olduğundan ve ölümle sevişmek mümkün değil.

Zigomatic 17 bitiyor. Dolayısıyla benim aptal trajedim sekiz dakika sürdü. Müzik, tribin kum saatidir. Bana bir sene gibi gelen sekiz dakikada her şeyi elimden kaçırdım.

Astrolabe giyindi ve bana da giyinmemi söyledi. Acı zırhımı tekrar üstüme geçirdim. Bana bunun önemli olmadığını, bir şeyleri paylaştığımızı söyledi. Bazı avutma girişimleri acıyı on kat artırır. Susuyorum.

Aslında paylaşma vakti bitti. Astrolabe kanepeye kıvrılıyor ve ona bir top namlusu gibi göründüğünü sandığım bir ev eşyasının seyrine dalıyor. Yerinden bir nebze kıpırdamayan Alienor, Yüce Ruh'la iletişim halinde olmalı.

Kendimize bakıyorum. Üç Batılı, her biri kendi yolculuğunda. İstemedikçe aynı dalga boyunda olunmaz.

Az önce Astrolabe ve ben donmuş suyun altında Efes'in Artemis Tapınağı'nı görmüştük. Gördüklerimiz birbirinin aynısıydı, küçük bir ayrıntı dışında: Sevdiceğim buzun altında bir kadın görmüştü. Bu kendisiydi.

Sonra olağanüstü yoğunlukta düşünceler geldi. Oldukça kötü tripler yaşadığım için, bu sözü öylesine söylemiyorum. Züppe değilsek, hepimiz cehennemin ucuna varan bu yolculukları yaşamak isteriz. Cehenneme gidiş dönüş neden kötü olsun ki? Oradan dönülmesi bile bunun o kadar kötü olmadığını gösteriyor. Hem sonra, ben bunu haykırıyorum: Cehennem tecrübesi bu yola sapmaya değer.

Kötü trip denen şey, farkına varışla ilgilidir. Benim ilk kötü tribim metrodaydı. Birden etrafımdaki çirkinliğin farkına varmıştım. Bu çirkinliği ben uydurmamıştım, çirkinlik hep oradaydı. Ama şu her zamanki adamsendecilikle buna aldırmamıştım. Hatırlıyorum, dünyanın çirkefliği, karşımda oturan adamın kravatında zirveye çıkıyordu. Bu bir görüntü değildi; o kravata biraz dikkat edilseydi tüm insanlığı paniğe sürükleyebilirdi. Adama kravatını çıkartıp metro penceresinden dışarı atmasını söylememek için kendimi zor tuttum. "Inanın bana, bu sizin iyiliğiniz için" diyecektim ona. Benim için de iyi olacaktı bu. Kravatın üstündeki motifler üzerime geliyor, bana işkence ediyordu. Mahşeri bana gerçek bir şey gibi gösteriyordu. Keşke mahşer bu kumaş parçasını kendi boşluğuna götürseydi.

Haklı değil miydim? Nasıl olmuştu da çirkinliği fark edemeyecek kadar kendimizi körleştirmiştik? "Hadi

ama, herkesin kendine göre bir zevki vardır! Ya bu adam kravatından memnunsa?" İşte mantarsız kalındığında böyle düşünülür. Tribin etkisindeyken bu tür gevezeliklere yer yoktur. Böyle bir kravat hakarettir, suikasttır, küçümsemedir, bu kravatı takmak bir nefret ifadesidir, bu herif benden nefret ediyor, insanlıktan nefret ediyor.

Kötü trip, metro yolcusunun kravatındaki cehennemi bize gösteren aydınlanmadır. Cehennemin dünyada olduğu, başkaları olduğu hep söylenmiyor mu? İşte, nihayet güvenilir bir doğrulama. Cehennem sadece başkası değil, başkasının kravatı bile cehennem.

Aslında, trip ile kötü trip arasında hiçbir fark yok. Nattier mavisi yastığın karşısında mutluluktan ağlamak ile iğrenç bir kravatın karşısında acı çekmek aynı temelden kaynaklanıyor.

Bir erkek aksesuarı bile beni bu denli perişan ettiyse, Astrolabe'la cinsel deneyimimin başarısızlığından sonra duyduğum büyük acı kolayca anlaşılabilir.

Her şeye kızıyordum: kendime, Alienor'a, Guatemala'da yetişen sihirli mantarlara, mantarların yokluğuna, Elektrik İdaresi'ne, sevdiceğimin taş bedenine, *last but not least*,[5] onun gülüşüne. "Planın başarısızlığa mahkûmdu zavallı Zoïle'im." Bu onun hatası olmasa da Astrolabe'a ölümüne kızıyordum. Evet, planım başarısızlığa mahkûmdu. Kaderi lanetlemek için yeterli bir sebep değil miydi bu? Peki ya o? O buna gülüyordu!

İşte tam bu sırada amacım belirginleşti: Astrolabe evrenin yarattığı en mükemmel şeydi; o bile bu şekilde davranıyorsa, dünyayı yok edecektim. Mademki dünya-

5. İng.: "Son olarak belirttiysem de, diğerlerinden daha az önemli değil" anlamında. (ç.n.)

yı parçalarına ayıracak güçlerim yoktu, ben de nefretimin aşırılığı ölçeğinde bir hedef tayin edecektim.

11 Eylül 2001'den bu yana, herkes insanlığa en çok neyin zarar vereceğini biliyor. Bu kadar insanın her gün bir şehirden diğerine uçması bu denli gerekli mi? Bu daha ziyade, içimizdeki şeytanı ortaya çıkarmıyor mu? Başımızın üstünde dönüp duran şu uçakları, yıkılışıyla bizi sevince boğacak görkemli bir anıta yöneltmek, hangimizin aklından geçmiyor?

Geriye, hangi anıt olacağına karar vermek kalıyordu. Tribe girildiğinde gerçeklerin çıkarabileceği zorluklar fark edilmez bile; örneğin bir uçağı kullanıp kullanamayacağım konusunda kendimi hiç sorgulamıyordum. Bir cümlede bunun da hal çaresini buldum: 11 Eylül 2001'i yapanlardan daha aptal değildim. Ve hedef konusunda da gözüm en az onlar kadar yükseklerdeydi.

Astrolabe kendisinin hedef alındığını anlamalıydı. Hayır, bir Boeing'i Montorgueil Mahallesi'nin küçük bir binasına yöneltmeyecektim. O zaman neden bir kuş yuvası olmasındı ki?

Ben Parisliyim. Yabancı ülkelerde, yani çevre yolunun ötesinde muhteşem yapılar gördüm. Ama onların benim hayal gücümde yerleri yok. Bu nedenle mükemmel bir aşk simgesi olabilecek Tac Mahal'i eledim.

Mademki bana Paris'te bir hedef gerekiyordu, şehri kusurlarından kurtararak zevkli bir iş yapmayı düşündüm: Sheraton Montparnasse –veya saçmalığın zirvesi– ile asbestli malzemelerinden yeni arındırılmış –halbuki yıkılması çok daha ekonomik olurdu– Jussieu gökdeleni, Montparnasse gökdeleninden çok daha fazla aklıma yatmıştı.

Titiz biri olarak, çevrede yol açabileceğim hasarları

da hesaba katıyordum: Sheraton'ın durumunda, Montparnasse Mezarlığı zarar görebilirdi; halbuki tüm katiller gibi, canlılardan çok ölülere saygım vardı. Jussieu gökdelenini yerle bir ederken bende çok önemli bir yeri olan Botanik Bahçesi'ni yıkmamanın bir yolu var mıydı?

Ayrıca şu iyilik dürtüsünün beni etkilememesini sağlamak gerekiyordu. Amaç, zarar vermekti, kamuoyunu tatmin etmek değil. Diğer yönden eylemimin Astrolabe'la bir ilgisi olmasını arzuluyorsam, güzelliği yok etmem gerekiyordu.

Zaten yok ettiğimiz başka bir şey var mı? Çirkinliğe karşı girişilmiş bir suikast eylemi, görülmüş şey değil. Çirkinlik böylesi bir öfkeyi yeterince kışkırtmaz. Sadece yüce olan, yok etme duyguları uyandırır. Mishima'nın keşişi, Kyoto'yu bozmaya başlayan yeni yapılardan birini değil, Altın Köşk'ü yaktı. Buna, Wilde'ın "Herkes sevdiğini öldürür" sözünün mimari uygulaması diyebiliriz.

Paris'te güzellikten bol bir şey yok. Louvre'u eledim, çok büyüktü. Ayrıca Hollandalı ressamların bölümü ile Yunan heykeltıraşların bölümü arasında nasıl seçim yapılabilirdi? Kafamdan bir sürü fikir geçti: Palais-Royal bahçeleri, gözlemevi, Saint Jacques Kulesi, Notre-Dame... Ama hiçbirinin anlamı yokmuş gibi geliyordu. Bana şu veya bu şekilde Astrolabe'la bağlantılı olabilecek bir anıt gerekiyordu.

Ona sorsaydım?

"Kendinle özdeşleştirdiğin bir yapı var mı Paris'te?"

Astrolabe bana baktı ve düşündü. Uçtuğu için böyle bir soruyu garipsemedi. Aşırı genişlemiş olan gözbebekleri güzel gözlerinden dışarı taşacak gibiydi.

"Tabii var. Tahmin edemiyor musun?"

"Bilemiyorum. Yeraltı mezarları mı?"

Kırıldı gülmekten.

"Paris'in hangi binasında alfabenin büyük rolü var?" diye sordu.

"Hiç fikrim yok."

"A harfini düşün."

Uçuşa geçildiğinde, bir harfi düşünmek bir imparatorluğa karşı savaş açmak gibidir. Özellikle de bu harf A'ysa. Siyah bir harf şeklindeki hayali görüntü, kafamın içini muazzam bir sesle doldurdu; telefonun zili ebedi bir AAAA olarak uzayıp gidiyordu, A ormanları iki ayakları üzerinde, A şeklindeki egzotik hançerlerini havaya kaldırmış, uygun adım hücuma geçiyordu. Kimi Malezya bıçakları A şeklindedir ve sıradan birini öldürmekte kullanılmaz. Basit insanlar hayvan gibi boğazlanarak öldürülür; sadece prensler A şeklindeki bıçakla öldürülmeyi hak eder.

Bu meşhur sesli harf tarafından ne kadar süreyle ele geçirildiğimi bilemiyordum. Astrolabe sıkılmış olmalı ki tekrar söze başladı:

"Bu, çok derin bir bilgi gerektirmiyor. A harfi Paris'in en ünlü anıtına ilham oldu."

"Zafer Takı mı?"

"Hadi canım! Eiffel Kulesi. O bir A."

Sanki dünyayı yeniden keşfediyormuşum gibi kocaman açtım gözlerimi.

"Şehirlerinin mimari ambleminin kaynağını bilmeyen Parislilere çok şaşırıyorum. Gustave Eiffel, Amélie adında bir kadına çılgın gibi âşıktı. Paris'e yüz senedir tepeden bakan A harfine olan saplantısı buradan kaynaklanıyor."

"Bu doğru mu?"

"Tabii ki doğru. O kadının ismi Olga olsaydı, Paris bambaşka bir sembole kavuşacaktı."

Astrolabe, Alienor'un yanına uzandı ve gözlerini kapadı. İkisi birlikte kımıltısız bir halde yerde yatarak Büyük Ruh'la diyaloglarının içinde kayboldular.

Bu bilgiyle sersemlemiş bir vaziyette yapayalnız kalakaldım. Ben yıkıcı eylemimin bir anlamı olmamasından korkarken, yüce amacının sembol ile gerçeğin arasında anlaşma imzalayacağını dehşetle ve coşkuyla fark ediyordum.

Proje, tartışılmaz bir şekilde gözlerimin önünde belirdi. Beni Alienor'a ve Astrolabe'a götüren şu A harfini yok etmek için yapacağım şey, bir uçağı kaçırmak ve Eiffel'e çarpmaktan ibaretti. Öyle eylemler vardır ki, insan bunları gerçekleştirirken kendini en saf aynalarda gördüğünden daha iyi görür.

Elbette üstesinden gelinmesi gereken birkaç teknik zorluk olacaktı. Bunu daha sonra düşünecektim, şu anda beni hiç ilgilendirmiyordu. Anlamın ve güzelliğin ittifakını sağlayan Eiffel'i yerle bir etme fikri içimi büyük bir mutlulukla doldurmuştu. Eiffel'den daha güzel ne vardı? Kaynağının bir aşk hikâyesi olduğunu bilmeden çok önce ona hayran kalmıştım. Gizli hikâyesini öğrenmek, onu bana daha da yakınlaştırmıştı. Hayatında aldığı en büyük eser siparişini, hayatının en büyük aşkıyla bütünleştiren şu Gustave Eiffel ne adammış ama!

Ben de aynı işi ters tarafından yapacaktım: Hayatımın aşkını, hayatımın en büyük yıkıcı eylemiyle bütün-

leştirecektim. Tek üzüntüm, uçağın çelik kadına çarptığı muhteşem anı dışarıdan göremeyecek olmamdı. Ama benim gördüğümü de kimse göremeyecekti. Önce minicik görünen kulenin birbirimize bir öpücük verene kadar gittikçe büyümesini, tarihteki en şiddetli öpücüğün bir ölüm öpücüğüne dönüşmesini sadece ben görecektim.

Birdenbire, bu işin en zor tarafının ne mürettebatı ele geçirmek ne de temel uçuş bilgileri edinmek olduğunu anlayıverdim. Sorun, bu fikirden vazgeçmemekti. Ertesi sabah uyandığımda, bir önceki gün aldığım kararların halüsinasyonun etkisiyle alınmış kararlar olduğunu düşünmemeliydim. Bu riski bertaraf edebilmek için şu anahtar cümleyi kurdum: Mantıklı olan triptir. Belirtilerin sonunda, bu cümleyi sürekli tekrarlamalıydım.

Bunda bana yardımcı olacak husus, zaten böyle düşünmemdi. Tripte değilken mantıklı olmak imkânsızdır. Halüsinojenlerin yokluğunda, yani zihnimiz normal olarak nitelendiğinde, yetişkin beynimiz tonlarca sıradanlık üretir; bu sıradanlıklarda türümüzü gururlandıracak bir deha kıvılcımı, onur ya da güzellik aramak tamamen yersizdir. Aşk bile ani ışıltılar, birkaç saniyelik kıvılcımlar dışında ruhtan bir şey çıkaramaz. Sarhoşluk ise on dakika boyunca ilginçtir, sonrası budalaca bir esrikliktir.

Trip sekiz saat sürer. Bu süre yaratıcılığı, düşünmeyi, her eylemi mümkün kılar. Ayrıca, günün üçte biri kadar olan bu zaman dilimi bildik kıstaslara göre ölçülemeyeceğinden, belirsiz dönemlere yayılıyormuş gibi hissedilir. Bir günün ortalama anısı bir saç kılı kadarken, bir tribin anısı yaşam boyunca çözmeye uğraşılacak bir saç yumağıdır.

Sıradan zihinsel faaliyet zekâya bir hakarettir, buna düşünce bile denemez. Bizi bayağılıktan uzaklaştıran, her şeyin başlangıçtaki şokunu bize yeniden yaşatan trip, mantıklıdır.

Benim tarihçemde isimleri A harfiyle başlayan fazlaca kadın vardı: Astrolabe, Alienor, Artemis ve tapınağı, Eiffel'in Amélie'si ve kulesi. Rimbaud'nun "Sesliler" adlı şiirinde "A kara" demesi tesadüf değildi. Paris'e tepeden bakan dev A, arzumu tadacaktı.

Astrolabe'a duyduğum aşkın tatminsizlikle son bulduğu söylenemeyecekti. Bir odada geri çevrilen cinsel arzumu, şehrin üstünde alçak irtifada uçarak tatmin edecektim.

Saat 20.00'ye doğru, iki genç kadın kendilerini çok iyi hissederek inişe geçtiler. Beni hararetle kucaklayan Alienor özellikle mutlu gözüküyordu. Astrolabe'ın öpücüklerinin izlerini yok eden tavşan dudaklının çılgın öpücüklerine maruz kaldım. Astrolabe daha ölçülü davrandı.

"Hoşuna gitti mi?" diye sordum.

"Çok. Niyetlerin tartışma götürse de."

Salak, bu tür lafların kararımı pekiştirdiğinin farkında değildi. Ona benim hoşuma gitmenin bir lütuf, bunu hak etmenin bir ayrıcalık olduğunu söylemek isterdim. Suratıma gülerdi.

Evin karşısındaki bir lokantada kuskus yemek çok iyi oldu. Kızlar tripten inişe geçerken yemek yemenin inanılmaz mutluluğuna eriştiler. Binlerce senedir suçlamalarla, yasaklarla bozulan yiyecek, nihayet bunlardan arınarak neşeli bir kurbağa gibi ağızların içine sıçrar. Böylesi bir deneyimden ağırlaşmış olarak kalkmak düşünülemez bile. Yemek yemek oyundan başka bir şey değildir.

Arkadaşlarıma göre bu oyuna daha isteksizce katıldım. Midenizde bir uçak varken yutmak zorlu bir işlemdir. Kararıma sadık kalamayacağımı düşünürken, bu-

nun tüm ruhumu işgal ettiğini keşfediyordum. Bu eylemi gerçekleştirmezsem özgür kalamayacaktım; kendimi saatli bir bomba gibi programlanmış hissediyordum.

Kararımı değiştirecek olan şey, Astrolabe'ın tutumu olamazdı. Benim sahte bulduğum bir coşkuyla uçuşunu anlatıyordu. Bunu ilk defa yaşayanların bu şekilde davrandıklarını bilmem, bende ne bir empati ne de hoşgörü uyandırıyordu.

En çok öfke duyulan insanlar, bu öfkenin doğmasıyla hiç ilgisi olmayanlardır. İçimdeki öfkenin haksızlığını fark ederek, ilişkiyi bitirmek yerine –zira bu davranış, tutkumu güçlendirmekten başka bir işe yaramazdı– ondan uzaklaşmaya karar verdim. "Bire bin iddiaya girerim ki bunun farkına bile varmayacak" diye düşündüm.

Hayatı karmaşıklaştırmak niye? Birkaç sene önce, Maximilien Figuier diye bir pilotla tanışmıştım. Ona telefon ettim ve lafı hiç dolandırmadan bir Boeing 747'nin nasıl kullanılabileceğini sordum.

Bana çok basit birkaç açıklama yaptı. Söylediklerinin hepsini not ettim. Yüksek sesle bu bilgileri tekrarladıktan sonra "Anlattıklarınız sayesinde bir Boeing'i uçurmam mümkün mü?" diye sordum:

"Hayır. Bir uçuş simülatörüyle birkaç seans yapsanız iyi olurdu."

"Bu simülatör nerede bulunabilir?"

"Pilot mu olmak istiyorsunuz" diye hafif alaycı bir sesle sordu.

"Hayır. Bir roman yazıyorum, kahramanım bir uçak kaçırmaya hazırlanıyor. Teşekkürler Maximilien."

Kafa yormaya gerek yoktu? Maximilien Figuier'nin adını vererek simülatör sorumlusunu aradım. Bir romanın yazılışına katkıda bulunmak hoşuna gitti, beni işyerine çağırdı. Manevraları simülatörde gösterirken notlar aldım. Bir ara kalemi elimden aldı ve yaptığım bir imla hatasını düzeltti.

Açıklamalarını bitirdikten sonra "Kitabını yayımladığında teşekkür listesine benim ismimi eklemeyi unutma" dedi.

Herkes kötülük yapabilir; size yardım edenlere teşekkür etmek yeterlidir.

Bastien –adamın adı buydu– simülatörde tek başıma çalışmam için bana çeşitli tarihlerde randevular verdi:

"Şayet böyle yapmazsan kahramanının bu konuda hiçbir şey bilmediği ortaya çıkar. Buna dikkat etmen lazım."

Girişimimin neden olduğu dayanışma duygusuna hayran kaldım. Elbette bu adamlar bir suçluya yardım ettiklerinin farkında değildi. Bilselerdi, davranışları farklı olur muydu?

Bastien'in hakkı vardı. Aldığım notların pratik yapmadan pek yardımı olamazdı. Bana en çok uçuş simülatörü faydalı oldu. Video oyunlarıyla hiç ilgilenmemiş biri olarak simülatöre hayran kalmıştım.

Elbette bu seanslar beni pilot yapmaya yetmedi. Ancak öyle ya da böyle, görevimi gerçekleştirebileceğime inanıyorum artık.

Bileti aldığımda hesabımda ne kadar para kaldığına baktım. Yaklaşık 4.000 avroydu – bir hafta vaktim kalmıştı ve bu miktar, bir hafta boyunca milyarder gibi yaşamaya yetmese de iyi vakit geçirmeye yeterdi.

Astrolabe ile Alienor'u La Tour d'Argent'a[6] öğle yemeğine davet ettim. Hiç değilse şu meşhur yabanördeğinin tadına bakmadan ölüp gitmeyecektim.

"Büyük ikramiyeyi mi kazandın?" diye sordu hayallerimde daha az yer tutmaya başlayan kadın.

"Hayır. Size bir öğle yemeği borcum vardı. Mantar yüzünden bu yemeği yiyemedik."

"Ama La Tour d'Argent biraz abartılı olmuş."

Pencere yanındaki masamızı başımla gösterdim.

"Burası Notre Dame'ın arkadan görülebildiği tek restoran."

Konuşmadan önce uzun uzun baktı.

"Arkadan daha da güzel göründüğü doğru."

Farkına bile varmadan Astrolabe'a karşı daha mesafeli olmuştum. Onu sevmek artık acı vermiyordu. Davranışlarım düzeldi. O da buna duyarsız kalmadı.

Daha sonra beni evlerine davet etti. Kabul etmedim. Karşı çıkmadı ama daveti reddettiğim için üzüldüğünü

6. Paris'te lüks bir restoran. (ç.n.)

fark ettim. Bu üzgün halini bana bir ay önce göstermiş olsaydı sevinçten havalara uçacağımı ve Eiffel Kulesi'nin daha uzun yıllar ayakta kalacağını düşündüm. Artık çok geçti. Astrolabe'ın mutsuzluğu beni etkilemiyordu artık.

Kadınların sevgisi hep zamansızdır.

Dün sabah Astrolabe'dan mektup aldım. Mektubu buraya yazmak için cebimden çıkarıyorum:

Zoïle,

Değiştin. Buna üzülüyorum ama sitem etmiyorum. Kendine göre nedenlerin olmalı. Senin soğukluk olarak algıladığın şey, umduğunun çok ötesinde sevildiğini fark eden bir kadının endişeli duyguları. Bunun benim hoşuma gitmediğini sanma, tam tersine. Ama güzellikle pırlanta alma sanatı hiçbir yerde öğretilmiyor ve ben de herkes gibi bu ilme sahip değilim. Seni kaybettiysem bunu kabulleniyorum ve geçmişin pırlantaları için sana teşekkür ediyorum. Bana geri dönmen için küçücük bir umut varsa seni bekliyorum ve ruhumda sebep olduğun mutlu karmaşayı bundan böyle senden saklamayacağıma söz veriyorum.

Sevgilerimle, Astrolabe

Böyle bir mesaj iki şeye yol açar: Ya bu güzelliğin karşısında gözyaşı dökülür ya da bu saçmalığın karşısında kahkahalarla gülünür. Patlatılan bir şampanya tıpası gibi beni havalara uçurabilecek bir sevgi duyuyorum hâlâ. Ancak, bu sözlerin gülünçlüğüne hükmedecek kadar hayal kırıklığı da duyuyorum. Sadece deli gibi âşık

olunduğunda mutlak hoşgörü gösterilir; ama aşkta bir parça eksiklik varsa doğal saldırganlık üste çıkar. Ben bu iki safha arasında bocalıyorum.

Aynı zamanda bu mektubu deftere geçirmek de etkisini gösteriyor. Kopyalamak kelimelerin gücünü ortaya çıkarmaktır. Bir partisyonu çalmak, onu okumaktan daha etkileyicidir.

Bu durum kararlılığımı zaafa uğrattı. Lanet olası Astrolabe, geri adım atmayacağım! Biliyorum, projemden vazgeçmek her şeyi kolaylaştırırdı; havaalanından çıkıp gitmek, senin yanına gelmek yeterdi ve engelli yazar arkadaşının varlığı bu sefer amacıma ulaşmamı engelleyemezdi. Bu kış içinde olduğum duruma sen de geldin, beni reddedemezsin. Senin böyle olmanı o kadar çok istedim ki, benim kadar heyecanlı olmanı nasıl da istedim...

Ama dişimi sıkacağım, beni sana doğru iten güçlü duyguları dizginleyeceğim. Geç kalana itibar edilmez, hepsi bu. Denizkızlarının şarkısına direnen Odysseus beni anlardı. Denizkızlarının sorunu, şarkılarını hep zamansız söylemeleridir.

Zaman geliyor. Havaalanı tuvaletine çantamla gideceğim. *Free-shop*'tan bir şişe cristal-roederer[7] satın aldım. Neden bu markayı seçtiğim sorulabilir. Kaliteli bir şampanyanın kullanılması daha uygundu. Kurbanlarım, yüksek kalite tarafından öldürülmeyi hak ediyor diye düşündüm.

Şişeyi klozete vurarak kıracak ve şişe ağzı başta olmak üzere, en büyük kırık parçalarını toplayacağım;

7. Çar II. Aleksandr için üretilmiş Louis Roderer markasının en iyi şampanyası. (ç.n.)

mükemmel silahım elime mükemmelen oturacak. Bu güzelim şampanya boşa gidecek ama yapılması gereken yapılmalı. Bundan bir yudum bile içmeyeceğim; zihnim apaçık olmalı. Zaten içki için yeterince buz da olmayacak.

Astrolabe benim için yeterli soğuklukta tek şampanyaydı. Ne yapalım! Mütevazı bir şekilde öleceğim.

Uçak havalandığında şişe ağzıyla pilot kabinine gitmem ve derhal pilotların boğazını kesmem gerekecek. Bunun üzerinde düşündüm ve böyle bir eylemi yapıp yapamayacağımı bilmediğime göre tek çözümün bunun hakkında düşünmemek olduğuna karar verdim. Azıcık bir psikolojik hazırlık bile güçlerimi yok edebilir.

Boğaz kesmek çok da karmaşık olmamalı. Sinemada bunu en az yüz defa seyrettim ve ayna önünde bin kere tekrar ettim. Hiçbir şey düşünmemek çok önemli. Bunun için kafamda sadece Schubert'in *Kış Yolculuğu*'nun çalmasına karar verdim, zira birinin boğazını kesmek ile bu müzik arasında hiçbir bağlantı yok.

İş bittiğinde, uçağın kontrolünü ele alacağım. Buna çok memnunum. Maximilien Figuier'nin verdiği bilgilerin ve simülatördeki çalışmalarımın işe yarayıp yaramadığını böylece görmüş olacağım. Ne olursa olsun, uçak düşecek. Eiffel Kulesi, Gonesse'teki üç yıldızlı bir otelden çok daha iyi ve havalı. Acaba şu A harfiyle ilgili hikâye doğru mu?

Pilot kabini içerden kilitli olacak. Bu uçakta, Tanrı'dan sonraki tek hâkim ben olacağım. Harika bir duygu olacağını sanıyorum.

Her şey öngördüğüm gibi giderse hava gemimi Paris'e yönlendireceğim. Bugün 19 Mart, hava açık, gün ışığı hâlâ kıştaki saflığını koruyor, görüş kusursuz olacak.

Doğduğum şehri seviyorum; onu hiç olmadığı kadar fazla seveceğim. Şunu hep fark ettim: Bir yeri sevmek için onu yüksekten seyretmiş olmak gerekiyor. Bu nedenle mi Tanrı'nın yukarıda olduğu tahayyül edilir. Yoksa nasıl olup da bizi sevebilirdi?

Kuzeyden geleceğim, yavaşça sağa dönüp Zafer Takı'nın üzerinden uçacağım. Trocadéro'nun arkasında Eiffel Kulesi'nin dev A'sı dimdik beni bekliyor olacak. Bizim merhametimize kalmış birinin bize ilham ettiği aşkla onu seveceğim.

Eylemimin güzelim Galliera Sarayı'na zarar vermemesini ve Valéry'nin, Chaillot Sarayı'nın alınlığındaki harika cümlesini okunmaz hale getirmemesini içtenlikle diliyorum.

Hostes az sonra yolcuları uçağa davet edecek. Cesaret için dua etmiyorum; çünkü bu, cesaretim olmadığı anlamına gelebilir.

Başarısızlığa uğrama ihtimalini aklıma bile getirmek istemiyorum. Başaracağım, bunu biliyorum.

Gözlerimi kapıyorum ve konsantre oluyorum. Daha şimdiden Eiffel Kulesi'nin devasa gövdesini hissediyorum. Bana gelince, uçağım ile gövdem o denli kaynaşmış ki metalimin her zerresini hissediyorum.

Şimdiye kadar iskeletimin farkına hiç bu kadar varmamıştım. Aşk bu olmalı.

Şimdi uçaktayım. Ölecek olan uçuş görevlileri beni selamlıyor. Az sonra havalanacağız.

İlkbahar artık gelebilir.

"Aşkta kaybetmek yoktur."

Âşık olduğu kadına bir türlü ulaşamayan bir erkeğin hikâyesi bu. Büyük bir coşkunun korkunç bir hayal kırıklığına, ardından yıkıcı bir öfkeye dönüşmesinin hikâyesi.
Kahramanımız Zoïle hayatının biricik aşkı Astrolabe'a kendisini kabul ettiremeyince, çareyi ona olan aşkını ispatlayacak ve büyük ses getirecek bir eylemde bulur. Yolcularıyla birlikte bir uçağı kaçırıp havada infilak ettirmektir planı. Evet, kendisi de ölecektir ama olsun... Bazen aşk için ölümü göze almalıdır insan!

"Nothomb'un okurlarını kendi özel dünyasına götürme yöntemi eşsiz..."
Le Figaro

Amélie Nothomb 1967'de Kobe'de doğdu. Yaşamını Çin, ABD, Bangladeş, Birmanya ve Laos'ta sürdürdü. 17 yaşında Belçika'ya döndü ve Batı'da yaşadığı kültür şoku onu yazmaya itti. Klasik filoloji eğitimi aldı. *Katilin Temizliği* (1994), *Merkür* (1999), *Kıran Kırana* (2002, Fransız Akademisi Roman Büyük Ödülü), *Kara Sohbet* (2004) ve Doğan Kitap tarafından yayımlanan *Özel İsimler Sözlüğü* (2005), *Dişi Şeytan* (2005), *Kameraya Gülümse* (2006), *Aşkın Biyografisi* (2007), *Ne Âdem Ne Havva* (2008), *Sınır Tanımayan Cesetler* (2010), *Yağmuru Seven Çocuk* (2011) yazarın başlıca eserleridir.

ISBN 978-605-09-1114-5
sertifika no: 11940
9 786050 911145
doğankitap.com.tr
₺ 10
DK DOĞAN KİTAP